45
ФИЛФАКА САГУ

БУТУН ДУНЁ ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ

ЎЗБЕКИСТОН КП ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ ВА ШАҲАР КОМИТЕТЛАРИ, МЕҲНАТКАШЛАР ДЕПУТАТЛАРИ ОБЛАСТЬ ВА ШАҲАР СОВЕТЛАРИНИНГ ОРГАНИ

7-ЙИЛ ЧИҚИШИ
№ 45 (1565)
4 МАРТ ЖУМА 1960 ЙИЛ
БАҲОСИ 20 ТИЙИН.

ХАЛҚ ТЕАТРИ

Шу кунларда областимизнинг шаҳар ва қишлоқларидаги ҳаваскорлик тўгараклари ва халқ театрларининг ижодий коллективлари катта синовга — ҳаваскорлик тўгаракларининг республика кўригига қизғин тайёргарлик кўрмоқдалар. Улар ўз маҳоратларини янада такомиллаштиришга ва талабчан, юксак дидли тамошабинларга манзур бўладиган янги репертуарларни саҳнада кўрсатишга ҳаракат қилмоқдалар.

Улуғ етти йиллик режаларини муддатидан илгари бажаришга отланган халқимизнинг меҳнат завқи, ватанпарварлик ишлари, бахтиёр ва фаровон турмуши халқ орасидан етишиб чиқаётган ёш талантларнинг репертуарларида кенг ўрин олмоқда.

Партия ва ҳукуматимиз совет адабиёти ва санъати тўғрисида, шу жумладан ёш халқ талантлари ҳақида доимо ғамхўрлик қилиб, уларнинг ижодий юксалишлари учун жуда катта имкониятлар яратиб бермоқдалар.

Ҳозирги вақтда энг яхши ҳаваскорлик тўгаракларидан ташкил топган халқ театрлари ишлаб турибди. Халқ театри номини олиш учун областимизнинг турли шаҳар ва қишлоқларидаги ҳаваскорлик, тўгаракларининг коллективлари ўз устларида қунт билан ишламоқдалар, меҳнаткашларга маданий хизмат кўрсатишни тобора яхшиламоқдалар.

Улуғ доҳимиз Владимир Ильич Ленин, санъат халқникидир, деган эди. Доҳийнинг бу улуғ сўзи халқ театрлари ишларида ўзининг ёрқин ифодасини топмоқда. Халқ театрларининг ташкил этилиши, уларни ташкилий-ижодий жиҳатдан мустаҳкамлашга катта эътибор берилаётганлиги совет санъатининг халқимиз учун тобора самарали хизмат қилиб келаётганлигини очиқ-равшан кўрсатади.

Тошкентдаги Охунбобоев номли шаҳар маданият уйининг бадиий ҳаваскорлари кўп йиллардан буён мунтазам ишлаб келмоқдалар. Улар ҳар йили оригинал, замонавий темалардаги спектаклларни саҳнада муваффақиятли кўрсатиб, тамошабинларнинг катта ҳурматини қозонганлар. Бу маданият уйи ҳаваскорларнинг ижодий мактабига айланган. Шунинг учун бу коллективга Ўзбекистон ССР Маданият министрлигининг буйруғи билан халқ театри деган шарафли ном берилди. Маданият уйининг драма тўгараги талантли санъаткор Ғ. Муротов раҳбарлигида У. Умаровнинг «Ҳақ йўл», В. Жумаевнинг «Камолат», Н. Шамхаловнинг «Қайнона» пьесаларини саҳнага қўйди. Ҳамза Ҳакимзоданинг «Заҳарли ҳаёт» ва туркман драматурги Ҳ. Мухторнинг «Оила номуси» пьесаларини тамошабинларга кўрсатди.

Медицина ходимлари маданият уйининг халқ театри ҳам тамошабинлар ҳурматига сазовор бўлган ижодий коллективлардандир. Бу театр коллективи репертуаридан «Зарема», «Аида», «Евгений Онегин» опералари мустаҳкам ўрин олган.

Мирзачўл марказида қад кўтарган Янгиер шаҳри қўриқ ва бўз ерларни ўзлаштирувчи азаматларнинг улкан даргоҳига айланган. Чўлдаги бу янги шаҳарда бирқанча маданият муассасалари ишлаб турибди. Бу ерда халқ театрининг ташкил этилиши — бўз ерни ўзлаштирувчи ёшларнинг катта ижодий муваффақиятидир. Янгиер шаҳар халқ театри қисқа вақт ичида кучли ижодий коллективга айланди.

Областимизда ҳозир тўртта халқ театри ишлаб турибди. Бу йил уларнинг сони тўққизтага етиши мўлжалланган. Халқ театрларининг кўпайиши ва ижодий юксалиши — меҳнаткашларга маданий хизматни яхшилаш, омма ўртасида сиёсий-тарбиявий ишларни кучайтириш билан мустаҳкам боғлангандир. Шунинг учун ҳар бир халқ театрининг иши партиямиз томонидан халқимиз олдига қўйилган улуғвор вазифалар даражасида бўлиши керак. Лекин ишлаб турган халқ театрларининг ҳаммасида ҳам аҳвол бир хилда эмас.

Гулистон районида (Мирзачўл шаҳрида) ташкил этилган халқ театри тажрибали ёш талантлар коллективига эга бўлишига қарамай, айтарлик ижодий ютуқларни қўлга киритаётгани йўқ. Театр шу пайтгача тамошабинларга манзур бўладиган битта ҳам йирик спектакль кўрсатган эмас. Бу коллектив концерт бригадасига айланиб қолган. Ёки бошқа бир фактни келтирайлик. Тошкент шаҳрида юздан ортиқ бадиий ҳаваскорлик тўгараклари ишлаб турибди, уларда ўн мингдан ортиқ ёш талантлар мунтазам қатнашиб келмоқда. Шаҳарда халқ театри учун махсус бино ажратилган. Бу бинода халқ чолғу асбоблари оркестри, симфоник оркестр, драма тўгараги, болалар хори иш бошлаши керак эди. Лекин бу ерда болалар хоридан бошқа ижодий коллективлар ташкил этилмаган.

Область халқ ижодий уйи, шунингдек область ва шаҳар ижроия комитетларининг маданият бўлимлари халқ театрларига доимий раҳбарлик қилишлари керак. Бу ташкилотлар янги ташкил этилаётган халқ театрларини тажрибали бадиий раҳбарлар билан мустаҳкамлашлари, репертуарлар, зарур буюм ва анжомлар билан ёрдам беришлари зарур. Лекин бу муҳим ишлар қониқарли даражада олиб борилмаётир.

Халқ театрлари атоқли артистлар ва композиторлардан ижодий ёрдам, ёзувчилардан эса замонавий темадаги янги асарлар кутмоқдалар. Халқ театрларини, шунингдек ҳаваскорлик тўгаракларини янги репертуарлар билан таъминлаш масаласи ижодий ташкилотларнинг диққат марказида туриши керак.

Халқ театрлари — гуллаб яшнаётган ажойиб санъатимизнинг дастлабки катта даргоҳларидан биридир. Шуни эсдан чиқармаслик керакки, кўпгина машҳур санъаткорларимиз ана шундай бадиий ҳаваскорлик тўгаракларидан етишиб чиққанлар. Халқ театрларини халқ талантлари мактабига, ижод ва бадиий маҳоратни эгаллаш мактабига айлантирайлик! Улар шонли Коммунистик партиямиз улуғ иши учун, коммунизм қураётган ижодкор қаҳрамон халқимиз иши учун самарали хизмат қилсинлар!

Областимизда

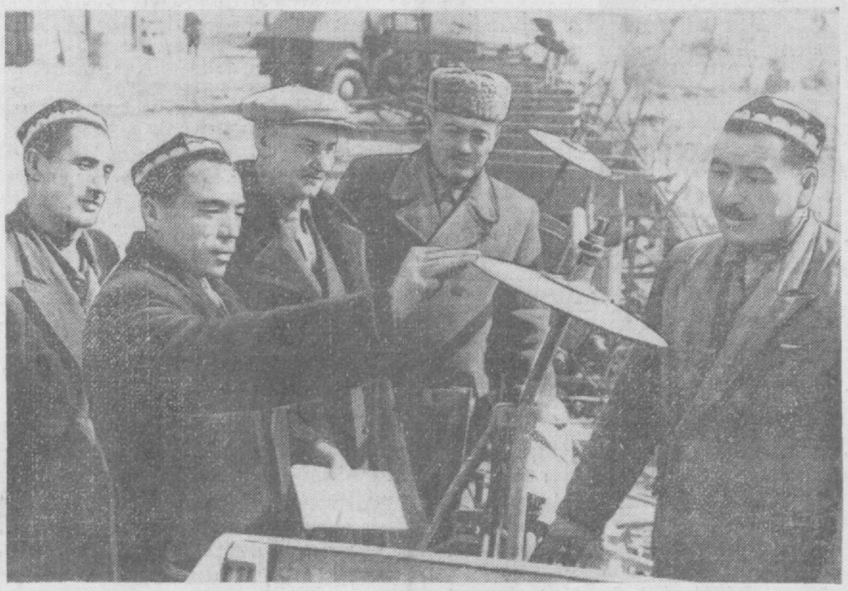

Мусобақадош Фарғона область пахтакорлари ўзаро текшириш бригадасининг бир группа аъзолари Оржоникидзе районидаги Хрушчев номли колхозда бўлганларида шу кеча-кундузда амалга оширилиши лозим бўлган ишлар ҳақида қимматли маслаҳатлар бердилар. Суратда: (чапдан) Хрушчев номли колхознинг механизация бўйича раис ўринбосари Б. Раҳимов, Фарғона область Киров районидаги «Октябрь 40 йиллиги» совхозининг агрономи Н. Холиқов, Фарғона область ипакчилик бошқармасининг старший агрономи А. Коропов, Хрушчев номли колхоз раиси Ф. Мухсимов ва шу колхознинг бригада механиги О. Бадалов ўртоқлар устахонадаги қишлоқ хўжалиги техникаси ремонтини кўздан кечирмоқдалар.

В. Салов фотоси.

Қунт билан ўрганмоқдалар

БЎКА районидаги Навоий номли 9-мактаб ҳузурида ташкил этилган КПСС тарихини ўрганиш тўгарагида машғулотлар мунтазам давом этмоқда. Тўгаракка коммунист, комсомол ва партиясиз ўқитувчилардан 15 киши жалб этилган. Улар машғулотларга актив қатнашиб, ўз сиёсий савияларини ва назарий билимларини оширмоқдалар.

Тўгарак раҳбари, мактабнинг тарих ўқитувчиси В. Афзалов пухта тайёргарлик кўрган ҳолда машғулотларни юқори ғоявий-назарий савияда, жонли ва қизиқарли ўтказмоқда. Тўгарак қатнашчилари кейинги бир неча машғулотда КПСС Марказий Комитети декабрь Пленуми ва СССР Олий Совети IV сессиясининг материалларини ўргандилар, улуғ устоз В. И. Ленин туғилган куннинг 90 йиллиги муносабати билан «Ленин халқ ўқитувчиси ҳақида» деган темада мароқли лекция тингладилар.

Шу кунларда тўгарак тингловчилари Ўзбекистон Компартияси XV съездининг материалларини қунт билан ўрганмоқдалар. Э. Муртозаев, О. Тожибоев, Э. Такабоев ва Р. Зайнутдинов ўртоқлар айниқса машғулотларга актив қатнашиб, тема материалларини пухта ўзлаштирмоқдалар.

Я. ИСМАТОВ.

Колхозчиларга пенсия

БЎСТОНЛИҚ районидаги Фрунзе номли колхоз правлениеси колхозда узоқ вақт ишлаган ва кексайиб қолган аъзоларга пенсия беришга қарор қилди. Бу қарор колхозчиларнинг умумий йиғилишида бир овоздан маъқулланди. Шу қарорга асосан Т. Турсунбоев, Т. Ўрозов, Б. Бахтибоев, У. Бойзоқова ва Л. Турғунбоев каби ҳурматли кексаларга пенсия тайинланди. Улар шу йилнинг январь ойидан бошлаб колхоз кассасидан пенсия олиб турадилар.

С. ЧЕТБОЕВ.

Янги профилакторий

ОҲАНГАРОН, 3 март (ЎзТАГ). Пушкин кўчасида «Узбекшахтострой» трестининг ходимлари учун профилакторий ташкил қилинган. Бу профилакторийда ҳозирги вақтда слесарь М. Майданов, бўёқчи А. Юматова, бетончи В. Алиев, ғишт терувчи Ш. Сандов ва бошқалар, ҳаммаси бўлиб 50 киши ишлаб чиқаришдан ажралмаган ҳолда дам олмоқда.

Медицина ходимлари ва хизматчилари дам олувчиларга зўр эътибор ва ғамхўрлик билан қарамоқдалар. Яхши даволаниш ва яхши овқатланиш кишиларнинг соғлигини мустаҳкамлашга ёрдам бермоқда.

Шахта қурувчилари кечқурунлари қизил бурчакда йиғилишиб, телевизион эшиттиришларни томоша қиладилар, радио эшитадилар, газета ва журнал ўқийдилар, шахмат ўйнайдилар. Кинотеатрларга коллектив бўлиб бориш ташкил қилинмоқда.

ЯРИМ ЙИЛЛИК ПЛАН БАЖАРИЛДИ

ОҚҚЎРҒОН. Район меҳнаткашларининг катта ютуқларга эришганликлари ҳақида хушхабар тарқалди. Чорвадорлар давлатга гўшт, ёғ, сут, тухум топшириш юзасидан зиммаларига олган социалистик мажбуриятларини шараф билан бажариш учун курашиб, дастлабки ютуқларга эришдилар. Район бўйича 26 февралгача давлатга 2898 центнер гўшт топширилди ва ярим йиллик план ортиғи билан бажарилди. Чорвадорлар гўшт топшириш йиллик планини 1 майгача тўла бажариш учун барча зарур тадбирларни кўрмоқдалар.

Шунингдек, тухум тайёрлаш соҳасида ҳам яхши натижаларга эришилди. Шу кунгача 100 минг дона ўрнига 101 минг дона тухум топширилиб, биринчи квартал плани ортиғи билан бажарилди. Районда гўшт ва тухум тайёрлаш қизғин давом этмоқда.

ЭНЕРГЕТИКЛАР ҒАЙРАТИ

ФАРҲОД ГЭСи Бекободнинг илғор корхоналаридан ҳисобланади. ГЭС коллективи Владимир Ильич Ленин туғилган куннинг 90 йиллигини муносиб меҳнат совғалари билан кутиб олиш учун бошланган умумхалқ ҳаракатига қўшилиб, кунлик ва декада топшириқларини 110 процентга етказиб бажармоқда. Энергетиклар 1960 йилнинг ўтган даврида қўшимча равишда юзларча минг киловатт-соат электр қуввати хосил қилдилар.

Корхонада рационализаторлик ва ихтирочилик ҳаракати ҳам авж олмоқда. Январь ойида иш жараёнларини такомиллаштиришга қаратилган 10 та рационализаторлик таклифи тушди. Шундан 4 таси жорий қилинди. Бу ҳар йили ўнларча минг сўм маблағ тежаш имконини беради.

Э. ХАТАМОВ.

Н. С. ХРУШЧЕВНИНГ Афғонистонда бўлиши

КОБИЛ, 2 март. (ТАСС). Афғонистон подшоси ҳазрат олийлари ва Афғонистон ҳукуматининг таклифига мувофиқ СССР Министрлар Советининг Раиси Н. С. Хрушчев ва унинг ҳамроҳлари бугун Кобилга келдилар.

Баграм аэродромида Н. С. Хрушчевни Афғонистон подшоси Муҳаммад Зоҳир Шоҳ, Бош министр Сардор Муҳаммад Довуд ва бошқа юқори мансабли расмий кишилар кутиб олдилар.

Аэродром Совет Иттифоқи ва Афғонистон давлат байроқлари билан безатилган эди. Ҳурматли совет меҳмонининг келиши шарафига тўплардан бир йўла 21 марта ўқ узиб, миллатлар салюти берилди ҳамда Совет Иттифоқи ва Афғонистон давлат гимнлари ижро этилди. Афғонистон ҳарбий-ҳаво кучлари реактив қирувчи самолётларининг фахрий эскорти Н. С. Хрушчев келган кумуш рангдаги совет лайнери «ИЛ-18» самолётини кузатиб келди.

Афғонистон подшоси Муҳаммад Зоҳир Шоҳ ўз нутқида ҳурматли совет меҳмонини самимий табриклади ва Н. С. Хрушчевнинг ана шу визити натижасида СССР билан Афғонистон ўртасидаги муносабатлар яна ҳам кўпроқ мустаҳкамланади, деб ишонч билдирди.

Н. С. Хрушчев жавоб нутқи сўзлаб лутфан таклиф қилганликлари учун дўст Афғонистон давлатига келиш билан Афғонистон подшоси ва ҳукуматига самимий ташаккур изҳор қилиб, дўст Афғонистонга, Афғонистоннинг мард ва меҳнатсевар халқига совет халқи номидан, Совет ҳукумати номидан ва шахсан ўз номидан оташин салом топширди ва унинг гуллаб-яшнаши ҳамда осойишта бўлишига истак билдирди.

Афғонистон ва Совет Иттифоқи раҳбар арбоблари ўртасида, деди Н. С. Хрушчев, яхши шахсий алоқалар ўрнатилди, яхши қўшнилар орасида худди шундай муносабатлар бўлиши керак.

Мамлакатларимиз ўртасидаги дўстлик ва яхши қўшничилик муносабатлари, деди сўнгра Н. С. Хрушчев, ўзаро ҳурмат ва тенглик асосида муваффақиятли ривожланмоқда.

Совет-Афғонистон муносабатлари, деб таъкидлади у, турли ижтимоий тузумдаги давлатларнинг тинч-тотув яшаши ва самарали ҳамкорлигининг кўпдан буён муносиб намунаси эканлигини қайд қилиб ўтиш ёқимлидир.

Совет ҳукумати, бутун совет халқи, деб таъкидлади Н. С. Хрушчев, Афғонистон ҳукуматининг ўз мамлакати миллий мустақиллигини мустаҳкамлаш йўлида зўр ғайрат билан қилаётган ишларига юксак баҳо бермоқда. Бетарафлик ва халқлар ўртасида тинчликни таъминлаш сиёсатини изчиллик билан амалга ошириш тинч шароитда Афғонистоннинг ўз экономикасини ривожлантириши, ўз давлатининг негизларини мустаҳкамлаши учун имконият яратиб беради.

Кобилгача бўлган бутун йўл бўйида неча ўн минглаб кишилар ҳурматли совет меҳмонини ва Афғонистон подшосини табриклаб турдилар. Шаҳар байрамлардагидек безатилган, ҳамма ерда афғон ва совет байроқларини кўриш мумкин эди.

Афғонистонда чиқадиган ҳамма газеталарнинг бугунги сони ҳурматли меҳмонни табриклайдилар. «Ислоҳ» газетаси бундай деб ёзади: «Н. С. Хрушчев улуғ мамлакат — Совет Иттифоқининг давлат арбоби бўлибгина қолмай, балки халқаро миқёсдаги атоқли давлат арбоби ҳамдир. У, ўзини бутун дунёда тинчлик учун кураш ишига бағишлагандир».

Газета ишонч билдириб ёзадики, Н. С. Хрушчевнинг мамлакатимизга қилган визити ҳар иккала мамлакат ўртасида дўстона муносабатларни мустаҳкамлаш йўлида қўйилган яна бир қадам бўлишига аминмиз.

КОБИЛ, 2 март (ТАСС). Дўстлик визити билан Афғонистонда меҳмон бўлиб турган СССР Министрлар Советининг Раиси Н. С. Хрушчев бугун Афғонистоннинг ҳозирги подшоси Зоҳир Шоҳнинг отаси марҳум Нодир Шоҳ қабрига гулчамбар қўйди.

Гулчамбар қўйишда савдо министри ва ҳурматли совет меҳмонини кутиб олиш комиссиясининг бошлиғи Ғулом Муҳаммад Шерзод ва Афғонистон ҳукуматининг бошқа расмий кишилари Н. С. Хрушчевга ҳамроҳ бўлдилар.

Бугун СССР Министрлар Советининг Раиси Н. С. Хрушчев расмий визит билан Афғонистон подшоси Муҳаммад Зоҳир Шоҳ ҳузурида бўлди.

А. А. Громико, Н. А. Михайлов, С. А. Скачков, Г. А. Жуков, М. В. Дегтярь, шунингдек СССР Ташқи ишлар министрлигининг бўлим мудирлари А. П. Павлов ва Ф. Ф. Молочков, Н. С. Хрушчевга ҳамроҳ бўлдилар.

Визитда Афғонистон томонидан ташқи ишлар министри Муҳаммад Наим ва Афғонистоннинг СССРдаги элчиси Абдул Ҳаким Шахоламий ҳозир бўлдилар.

Н. С. Хрушчев Афғонистон подшосига эсдалик совғаси — совет космик ракетаси томонидан Ойга етказилган вимпелнинг нусхасини тақдим қилди.

Сўнгра Н. С. Хрушчев билан Афғонистон подшоси узоқ вақт дўстона суҳбатлашдилар.

Бугун Афғонистон бош министри Муҳаммад Довуд СССР Министрлар Советининг Раиси Н. С. Хрушчев шарафига зиёфат берди.

Зиёфатда совет томонидан Н. С. Хрушчев, А. А. Громико, Н. А. Михайлов, Г. А. Жуков, С. А. Скачков, Т. У. Ўлжабоев, А. М. Марков, СССР элчиси М. В. Дегтярь ва Н. С. Хрушчевга ҳамроҳ бўлган бошқа кишилар ҳозир бўлдилар.

Зиёфатда Афғонистон томонидан бош министр Муҳаммад Довуд, бош министрнинг биринчи ўринбосари Али Муҳаммад, ташқи ишлар министри Муҳаммад Наим, Афғонистон Халқ кенгашининг раиси Муҳаммад Новруз, Афғонистон кабинетининг аъзолари ҳозир бўлдилар. Зиёфатда Кобилдаги дипломатик ваколатхоналарнинг бошлиқлари ҳам ҳозир бўлдилар.

Зиёфат вақтида М. Довуд ва Н. С. Хрушчев нутқлар сўзладилар. Зиёфат ғоят самимий ва дўстона вазиятда ўтди.

КОБИЛ, 3 март **(ТАСС махсус мухбири).** Афғонистонда дўстлик визити билан меҳмон бўлиб турган СССР Министрлар Советининг Раиси Н. С. Хрушчев бугун куннинг биринчи ярмида Афғонистон бош министри Муҳаммад Довуд ҳузурида бўлди.

Н. С. Хрушчев билан Муҳаммад Довуд ўртасида самимий фикр олишув бўлди.

КОБИЛ, 3 март **(ТАСС махсус мухбири).** Бугун СССР Министрлар Советининг Раиси Н. С. Хрушчев Кобил аэродроми қурилишига борди. Бу аэродром Совет Иттифоқи ёрдами билан қурилмоқда.

СССР Министрлар Советининг ташқи иқтисодий алоқалар Давлат комитетининг раиси С. А. Скачков, СССРнинг Афғонистондаги элчиси М. В. Дегтярь, Баҳром ва Кобилдаги аэродромлар қурилишининг бош инженери А. Ф. Федоров Н. С. Хрушчевга ҳамроҳ бўлдилар.

Афғон томонидан Афғонистон бош министри Муҳаммад Довуд, Н. С. Хрушчевни кутиб олишни ташкил қилиш комиссиясининг раиси, савдо министри Ғулом Муҳаммад Шерзод, ижтимоий ишлар министрининг ўринбосари Муҳаммад Азим, Афғонистоннинг Совет Иттифоқидаги элчиси Абдил Ҳаким Шаҳоламий Н. С. Хрушчевга ҳамроҳ бўлдилар.

Никита Сергеевич Хрушчев Кобил аэродром қурилишининг бориши билан ғоят қизиқади. У совет мутахассисларига аэродром қурилишида замонавий қурилиш техникасидан кенг фойдаланишни тавсия этади.

Планга мувофиқ, Кобил аэродроми 1962 йилда қурилиб битказилиши керак. Бу аэродром Афғонистондаги энг йирик ва замонавий аэродром бўлади. Бу аэродром реактив пассажир самолётларини қабул қила олади.

Тошкент магистрали темирйўлчилар активининг йиғилиши

2 мартда Тошкентда Тошкент магистрали партия-хўжалик активининг йиғилиши бўлиб ўтди. Йиғилиш қатнашчилари Тошкент темир йўли бошлиғи А. М. Қодировнинг магистралнинг 1959 йилги иш якунлари ва 1960 йилги планни бажариш соҳасидаги вазифалар тўғрисидаги докладини тингладилар ва муҳокама қилдилар.

Темирйўлчилар етти йилликнинг биринчи йилида яхши ишладилар. Магистраль коллективи икки кварталдан буён СССР Министрлар Совети ва ВЦСПСнинг кўчма Қизил байроғини ўз қўлида сақлаб келмоқда.

Етти йилликнинг иккинчи йили ҳам муваффақиятли бошланди. Икки ойлик юк ортиш плани муддатидан олдин бажарилиб, пландан ташқари 400 минг тоннадан кўпроқ тошкўмир, цемент, уруғлик пахта, ғалла ва бошқа юклар ортилди. Юк вагонларининг умумий обороти йил бошидан бери 8 соат тезлаштирилди.

Йиғилишда янги социалистик мажбуриятлар муҳокама қилинди. Бу мажбуриятларда етти йиллик иккинчи йилининг ишлаб чиқариш кўрсаткичларини ошириб бажариш, пассажирларга намунали хизмат кўрсатиш, темирйўлчиларнинг меҳнат ва иш шароитларини янада яхшилаш тадбирлари кўзда тутилади. (ЎзТАГ).

Дўстона учрашувлар

Ёш пахтакорларнинг Бутуниттифоқ кенгаши давом этган кунларда бу кенгашнинг қатнашчилари саноат корхоналари, илмий муассасаларни келиб кўриш, дўстлик кечаларида қатнашиш ҳақида Ўзбекистон пойтахтининг йигит ва қизларидан жуда кўп таклифномалар олдилар.

2 мартда Ўрта Осиё, Закавказье Республикалари ва Қозоғистон ёш пахтакорларининг катта бир группаси «Ташсельмаш» машинасозлик заводида меҳмон бўлди. Қишлоқ ёшларининг вакиллари пахта териш машиналари қандай ишлаб чиқарилаётганлиги билан танишдилар.

Кенгаш делегатлари шу куни «Ўзбексельмаш» заводида, Тошкент тўқимачилик комбинатида бўлдилар. Ўрта Осиё машина-синаш станциясига бордилар.

Кечқурун Тошкент шаҳридаги маданият саройлари ва ишчи клубларида ёшларнинг оммавий сайиллари ўтказилди. (ЎзТАГ).

Ўзбекистон ССР Министрлар Совети ҳузуридаги Марказий статистика бошқармасининг АХБОРОТИ

Ўзбекистон қишлоқ хўжалик меҳнаткашлари КПСС XXI съезди ва Марказий Комитети декабрь Пленумининг тарихий қарорларини амалга ошира бориб ва ўз имкониятларини ҳисоблаб чиқиб, етти йиллик планни муддатидан илгари бажариш юзасидан оширилган социалистик мажбуриятлар олдилар.

Улар 1960 йилда қишлоқ хўжалик маҳсулотларини анча кўпроқ етиштириб, давлатга сотиш мажбуриятини олдилар. Улар бу йил гўшт сотиш соҳасида икки йиллик планни бажаришга, 330 минг тонна сут ва бошқа кўп маҳсулотлар сотишга қарор бердилар.

Гўшт тайёрлаш юзасидан бутун биринчи кварталга мўлжалланган план 1960 йил 1 мартгача бажарилди. Шу билан бирга, шу йилнинг дастлабки икки ойи мобайнида давлатга 1959 йилнинг шу давридагига нисбатан беш баравар кўп гўшт топширилди ва сотилди. Айрим колхоз ва совхозлар, шунингдек айрим районлар давлатга гўшт сотиш ярим йиллик планини ва ҳатто, бир йиллик планини 1960 йил 1 мартгача бажардилар.

Тошкент области планини бажариш суръатлари жиҳатидан бошқа областларга қараганда олдинда бормоқда. Тошкент области 1960 йил 1 мартгача ярим йиллик планни 72,8 процент бажарди. Фарғона ва Сурхондарё областларида гўшт тайёрлашнинг бориши чакки эмас. Чорвачилик маҳсулотларининг бошқа турларини ҳам тайёрлаш тез суръатлар билан давом этмоқда. 1960 йил 1 мартга қадар давлатга ўтган йилнинг шу давридагига нисбатан икки баравар кўп сут, беш баравар кўп тухум топширилди ва сотилди.

Кўн ва мўйна хом ашёси ва жун тайёрлаш ўтган йилдагидан анча кўпайди. Ана шу маҳсулотларнинг ҳаммасини тайёрлаш давом этмоқда.

ЎЗБЕКИСТОН ССР МАРКАЗИЙ СТАТИСТИКА БОШҚАРМАСИ.

Афғонистон пойтахти Кобил шаҳрининг марказий кўчаларидан бирида.

В. И. Ленин туғилган кунининг 90 йиллиги олдидан

Суратда: В. И. Ленин броневик устида нутқ сўзламоқда.

ФИНЛЯНДИЯ ВОКЗАЛИ ОЛДИДА

(ЛЕНИН БИЛАН УЧРАШГАН ИШЧИ ХОТИРАСИДАН)

В. И. Лениннинг келиш куни пасха душанбасига тўғри келди. Шу куни заводлар ишламас, газеталар чиқмас, трамвайлар юрмас эди. Ишчиларга Ильичнинг келиши тўғрисида хабар бериш қийин эди. Биз Финляндия вокзали томон байроқ кўтариб боришга ва шу йўл билан Ильични кутиб олишни истаганларнинг эътиборини ўзимизга жалб қилиб, сафимизга қўшишга қарор қилдик.

Кечга яқин Путилов заводининг 30 большевиги РСДРП(б) нинг Нарва район комитети байроғини кўтарган ҳолда вокзал томон йўл олдик. Биз 10 километрча йўл юришимиз керак эди. Йўлда борар эканмиз, ўткинчилар ҳайрон бўлиб биздан сўрашарди:

— Йўл бўлсин?

— Бу қанақа манифистация?

Бизлар ўткинчиларнинг саволларига жавоб бериб, Лениннинг келишини хабар қилиб аста-секин борар эдик. Ишчилар, солдатлар сафимизга қўшилаверишди. Колоннамиз жуда тез кўпаярди. Финляндия вокзали олдидаги майдонда биз Виборг томони, Нева заставаси, Васильевск ороли ишчилари билан қўшилишдик.

Майдонда ҳарбий оркестр ва революцион қўшиқлар янграрди. Мана ҳозиргина Кронштадтдан музёрарда етиб келган матрослар Нева томондан югуриб келишмоқда. Улар фахрий қоровулда туриш учун ошиқмоқдалар. Бирдан майдон нурга чўмиб кетди: солдатлар прожектор олиб келиб ёққан эдилар.

Вақтли ҳукуматга ҳамон ишонаётганлардан, фақат ўзини сақлаш кайфиятида юрган ишчи ва солдатлардан ҳам анча киши Ленинни кутиб олишга келди. Кекса путиловчи-темирчи Озеров Нарва дарбозаси олдида сафимизга қўшилиб, айтган сўзи ҳали-ҳали эсимда:

— Ленин қандай қилиб сенинг танобингни тортиб қўйишини кўрамиз, эшитамиз, — деган эди Озеров. — У сени янги ҳокимиятни ҳурмат қилишга ўргатиб қўяр...

Ўша пайтда кўп путиловчилар Вақтли ҳукумат сулҳ, нон ва озодлик беради, деб умид қилишарди. Солдатлар орасида бундай хаёллар айниқса кенг тарқалганди. Бизнинг заводимизда Тарутин полкининг солдатлари жуда эзилган кишилар ишлар эдилар.

Бир куни ишдан кейин мен — яқиндагина қамоқдан чиқиб келган ёш большевик — темирчилик цехида тарутинликлар орасига кириб ташвиқот юрита бошладим... Мен урушга барҳам беришга чақирдим, Вақтли ҳукуматнинг империалистик сиёсати тўғрисида гапирдим. Солдатлар гапимни тинглар эканлар асабийлашиб бир-бирлари билан сўзлашар ва жаҳл устида ўзаро сўкишар эдилар. Гапимни тугатмасимданоқ кўкрагида учта Георгий крестли, кўпни кўрган тарутинлиқ жангчи темирчи Гузовский сакраб олдимга чиқди-да, бақирабошлади:

— Биз озодликни кураш билан қўлга киритдик, уни ҳимоя қиламиз. Сен — немис жосуси, динини сотган, хоинсан! Сендақаларни турган жойидаёқ махв этадилар. — Шу зоҳоти менга қарши отилган босқон бошимдан ўтиб кетди. Зўрға чап бериб қолдим...

Вақтли ҳукуматга ишонаётганлар ҳам Финляндия вокзалига Ленинни кўриш ва уни тинглаш учун, ўзларини ҳаяжонга солаётган масалаларга ундан жавоб олиш учун келишган эди.

Майдон бўйлаб қудратли «ура!» янграб кетди. В. И. Ленин броневикка кўтарилди: Прожекторлар ёрқинида унинг силуэти ярим тунги осмон фонида яққол кўриниб турарди.

Майдон жимиди. Лениннинг сулҳ, нон ва ер ҳақидаги кўпдан бери биз кутаётган сўзларини эшитдик. Ленин бизларни социалистик революцияга чақирди. Кўпларимиз олдин ҳам Вақтли ҳукуматнинг халққа на сулҳ, на нон ва на озодлик бермаслигини билардик, аммо билганимиз билан аниқ ва қатъий кураш программасига эга эмас эдик. Энди қайси йўлдан бориш керак? — Шу масала бизларни ҳаммадан кўп қизиқтирар эди.

Броневик устида сўзлаган нутқида Владимир Ильич мана шу саволларга аниқ жавоб берди, кейинчалик бу фикрларни у ўзининг машҳур Апрель тезисларида ривожлантирди.

Вокзалдан, Ленин бораётган броневик кетидан бизлар тунда қоронғи кўчаларда Кшесинск саройига томон йўл олдик. Кечаси билан сарой олдидаги майдонда турдик. Шу кеча биз Лениннинг сўзларини қайта-қайта эшитиш бахтига муяссар бўлдик. Унинг нутқлари қалбларимизни ғоят тўлқинлантириб юборди. Тонг ёришганда Нарва заставасига қайтар эканмиз, бизлар ўз таассуротларимизни қизғин ўртоқлашиб борардик. Қари Озеров менга:

— Қари Ванька ўлди, — деди. — Энди ўз йўлини топиб олган пролетарий Иван Васильевич Озеров бор, у яшайди...

Шу ажойиб тунда Лениннинг нутқини эшитган жуда кўп ишчилар «ўз йўллари»ни топиб олдилар.

Бутун Нарва заставаси тўлқинланиб кетди. Цехларда, уриниш жойларида, ҳар бир уй олдида митинглар борарди. Райкомдан ишдан қайтар эканман, мен бир неча митингда сўзлаяжагимни олдиндан билардим.

Орадан кўп вақт ўтмасданоқ мени босқон билан уриб ўлдирмоқчи бўлган ўша тарутинлик солдат Гузовский билан учрашиб қолдим. Гузовский ўз ўртоқлари билан бирга бизнинг олдимизга, Нарва район партия комитетига келди ва ҳарбий инструктор сифатида қизил гвардиячи — путиловчиларни ўргатиши мумкин эканлигини ва шуни истаётганлигини айтди. Заводимиз қизил гвардиячилари билан бирга у, Октябрь қуролли қўзғолонида қатнашди. Шундан сўнг эса большевик — Қизил Армия командири сифатида граждан урушида иштирок этди.

Унга ҳам Ленин тўғри йўл кўрсатган эди.

Ф. А. ЛЕМЕШЕВ,
Путилов заводининг ишчиси.

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумида

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми республика Олий Советининг «Ўзбекистон ССРда аҳолига маданий-маиший хизмат кўрсатишни яхшилаш тўғрисида»ги қарори Тошкент областида қандай бажарилаётганлиги ҳақидаги масалани муҳокама қилди. Бу масала Олий Советнинг уч доимий комиссиялари — коммунал хўжалик ва ободончилик, соғлиқни сақлаш ва социал таъминот, халқ маорифи ва маданий-оқартув ишлари комиссиялари томонидан Президиум муҳокамасига тақдим этилган эди. Комиссиялар масалани муҳокама қилишдан аввал жойларда бу соҳадаги ишлар қандай қўйилганлигини ҳар томонлама текшириб чиқдилар. Бу текширишда турли ташкилотлар ва бошқармаларнинг юзга яқин вакили қатнашди.

Қабул қилинган қарорда Тошкент областида аҳолига маданий-маиший хизматни яхшилаш учун бирмунча иш қилинган бўлса ҳам, бу соҳадаги ишнинг аҳволи ўсиб бораётган талабларга жавоб бермаётганлиги таъкидланди. Маданий-маиший хизмат кўрсатиш ишларини янада такомиллаштириш юзасидан республика Олий Совети томонидан белгиланган тадбирлар Тошкент областида қониқарсиз бажарилмоқда.

Областда уй-жой қурилиши, ободончилик ва аҳоли яшайдиган пунктларни кўкаламзорлаштириш ишларини уюштиришда жиддий камчиликларга йўл қўйилмоқда. Меҳнаткашларга медицина ва маданий хизмат кўрсатишда ҳам кўпгина нуқсонлар бор. Аҳоли яшайдиган йирик пунктларнинг баъзилари алоқа воситалари билан етарли таъминланмаган. Аҳолига маиший хизмат кўрсатиши лозим бўлган корхоналар яхши ишламаётир. Уй-рўзғор буюмлари ва маданий буюмларни прокатга бериш, болалар кийимларини тикиш, квартираларни ва жиҳозларни ремонт қилиш каби ишлар ҳамма жойда ҳам уюштирилган деб бўлмайди. Матлубот кооперацияси чойхоналар, ошхоналар, музхоналар ва сабзавот омборлари қуриш планларини бажармаётир. Қишлоқларда энг зарур товарлар билан савдо қилишда нуқсонлар бор.

Қарорда таъкидлаб ўтилишича, Тошкент область ижроия комитети, шаҳар, район ва қишлоқ Советлари ижроия комитетлари меҳнаткашларга маданий-маиший хизмат кўрсатиш билан боғлиқ бўлган масалаларга жиддий эътибор бермаётирлар, зиммаларига ана шу муҳим иш юкланган кадрлар олдига жиддий талаблар қўймаётирлар. Область ижроия комитети ва областдаги кўпгина маҳаллий Советлар ижроия комитетларининг фаолиятидаги катта камчилик шундан иборатки, улар айрим совет ходимлари ва хўжалик ташкилотлари раҳбарларининг давлат интизомини бузишлари ва ҳатто давлат олдида кўзбўямачилик қилишлари каби ярамас ҳолларга эътиборсиз қарамоқдалар.

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми областдаги маҳаллий Советлар ижроия комитетларига меҳнаткашларга маданий-маиший хизматни яхшилаш учун катъий чоралар кўришни таклиф этди. Область Советининг махсус сессиясини чақириб, бу сессияда Ўзбекистон ССР Олий Советининг қарорини бажариш тўғрисидаги масалани муҳокама қилиш тавсия этилди.

Ўзбекистон ССР Министрлар Советига республика Олий Совети доимий комиссияларининг аҳолига маданий-маиший хизматни яхшилашда Тошкент область ижроия комитетига ёрдам бериш ҳақидаги таклифларини қараб чиқиш топширилди.

Мажлисда меҳнаткашларнинг жамоат тартиби ва социалистик жамият қоидаларини бузувчиларга қарши курашдаги иштироки тўғрисида Бухоро шаҳар ижроия комитетининг ҳисоботи тингланди. Шаҳар ижроия комитети бу иш билан жуда қониқарсиз шуғулланаётганлиги таъкидланди.

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми бошқа бир қанча масалаларни ҳам қараб чиқди. (ЎзТАГ).

ПАРТИЯ ТУРМУШИ

Коммунистлар техникани тараққий эттириш учун курашнинг авангарди

Фарҳод ГЭС коллективи етти йилликнинг биринчи йили топшириғини муддатидан 20 кун олдин бажарди ва йил охиригача қўшимча равишда бир неча ўн миллион киловатт-соат электр қуввати ишлаб чиқарди. Ҳамма соҳа бўйича техника-иқтисодий кўрсаткичлар белгиланганидан анча оширилди.

Партия ташкилоти раҳбарлигида станцияда ускуналарни такомиллаштириш, автоматизация ва телебошқарма аппаратура воситаларини жорий этиш ҳамда ремонт ишларини механизациялаш юзасидан кўп ишлар қилинди ва қилинмоқда.

Ремонт ишларининг анча қисми механизациялаштирилиши натижасида меҳнат унумдорлиги бирмунча ошди, ремонтчилар оғир жисмоний ишдан қутулдилар, ускуналар илгаригига қараганда анча тез ремонт қилинадиган бўлди. Мана шу тадбирлар бир неча ой мобайнида қўшимча равишда 3,5 миллион киловатт-соат электр қуввати ишлаб чиқариш имкониятини берди.

Техникани тараққий эттириш, белгиланган ташкилий-техникавий тадбирларни ўз вақтида амалга ошириш учун курашнинг асосий ташаббускорлари коммунистлар бўлмоқдалар. Бунга кўплаб мисоллар келтириш мумкин. Масалан, ўтган йили бир группа коммунистлар станциядаги эскириб кетган иккита агрегатни ўзгартиришни таклиф этдилар. Улар техника жиҳатидан мавжуд агрегатдан анча яхши ва мукаммал агрегатларни шу эски агрегатлар пойдеворининг ўзига, қўшимча қурилиш ишларисиз ўрнатиш лойиҳасини ишлаб чиқдилар. Бунинг натижасида ўрнатиладиган шу иккита агрегат қувватига тенг бўлган электростанция қуриш учун белгиланганига қараганда 2—2,5 баравар кам капитал маблағ ва меҳнат сарфлаган ҳолда маҳсулот ишлаб чиқаришни 12—15 процент кўпайтириш мумкин.

Партия бюроси ва маъмурият бу қимматли таклифни қўллаб-қувватлади, Совнархоз ҳам маъқуллади. Ҳозирги пайтда биринчи янги агрегат жадал суръатлар билан монтаж қилинмоқда.

Коммунистларнинг деярлик кўпчилиги фаол рацианализаторлар ҳисобланади. Электролабораториянинг старший инженери Иннакентий Степанович Ким шулар жумласидандир. Станция қурилишида қатнашган, у ишга туширилганидан бери ишлаб келаётган бу тиришқоқ коммунист тинмай ижодий изланади, ўз устида қунт билан ишлайди, йилига бир неча қимматли рационализаторлик таклифлари киритади. Ишлаб чиқаришдан ажралмаган ҳолда техникумда ўқиб, малакали электрик бўлиб етишган Иннокентий оддий ишчиликдан электроцех мастери, ГЭС старший инженери, электролаборатория старший инженери вазифасигача кўтарилди. У ўтган йили 4 та ажойиб таклиф киритди. Унинг «163» рейкалари рубильникларини ўзгартириш тўғрисидаги таклифи ва агрегатлар сўрувчи трубаларининг чўкканлигини сигнализация орқали билдирадиган механизм ясагани ва ўрнатгани станция учун жуда катта фойда келтирди. Агар илгари навбатчи энергетиклар агрегатларнинг сўрувчи трубалари ҳолатини уларнинг олдига бориб кузатиб туришлари зарур бўлса, энди махсус сигнализация воситаси ўша ишни жуда осонлик билан бажармоқда.

Шунингдек, Тўхтаров, Альферов, Фатхутдинов, Камолитдинов, Миродилов ўртоқлар сингари коммунист-рационализаторлар ҳам кам меҳнат ва маблағ сарфлаб, кўп электр қуввати ҳосил қилишга қаратилган бир қанча таклиф киритдилар. Коммунист ўртоқ Цхайнинг моторли валлик шиналар резерв системасини ажратувчиларни блокировка қилиш тўғрисидаги таклифи фақат Фарҳод ГЭСи учун эмас, балки бошқа станциялар учун ҳам катта аҳамиятга моликдир. Бу янгилик областимиздаги кўпгина электростацияларга ёйилмоқда.

Актив рационализатор-коммунистлар ўзлари янгилик яратиш устида тинмай бош қотиришлари билан бирга, ёш ишчиларга ва малакаси оз мутахассисларга ҳамиша яқиндан ёрдам бериб келмоқдалар.

Станция партия бюроси техника совети, техникани тараққий эттиришни контроль қилувчи партия контроль комиссияси ишига ҳам яхши раҳбарлик қилмоқда. Бу ташкилотлар конкрет план асосида ташаббускорлик кўрсатиб ишламоқдалар. Айниқса рационализаторлик ва ихтирочилик бюросининг иши мақтовга сазовордир.

В. ЎЛМАСБОЕВ.

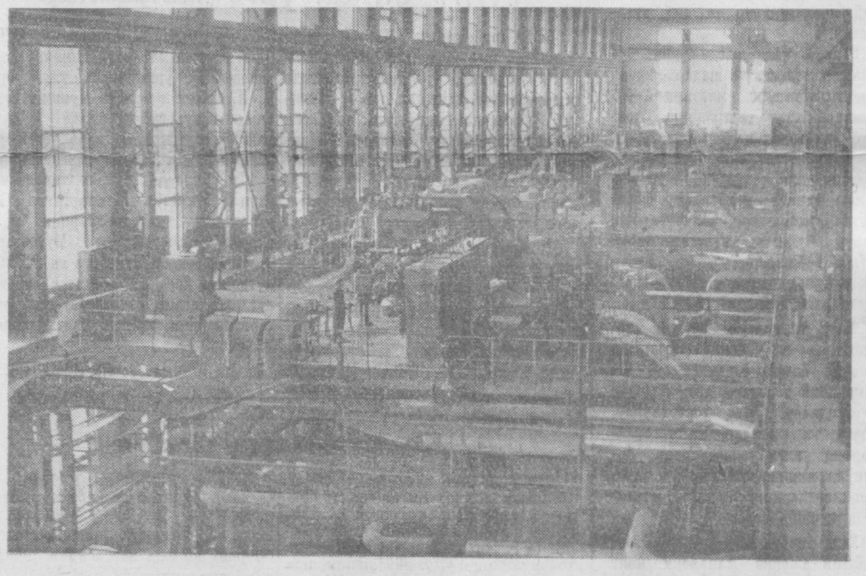

Яқинда Оҳангарон ГРЭСи қурилишини олиб бораётган бинокорлар 4-турбогенераторни фойдаланишга топширдилар. 100 минг киловатт-соат қувватга эга бўлган 5-трубогенераторни монтаж қилиш ишлари ҳам тугалланай деб қолди. Суратда: Оҳангарон ГРЭСи турбина бўлими.
Г. Пун фотоси,
(ЎзТАГ фотохроникаси).

Рассомлар совғаси

Буюк доҳи Владимир Ильич Ленин туғилган кунга Ўзбекистон ССР Давлат нашриёти ходимлари ҳам қизғин ҳозирлик кўришмоқда. Шу жумладан, бўлимимиз рассомлари бу шонли кунгача Ленин портретлари акс эттирилган янги плакатлар сериясини нашр қилишга қарор қилдилар. Бу плакатларнинг дастлабкилари ҳа демай сотила бошланади.

Ёш рассом В. И. Евенко улуғ доҳи образини ўзининг навбатдаги плакат асарида ёрқин ифодалаб беришга ҳаракат қилган. В. И. Лениннинг тинчлик ва халқлар дўстлиги ҳақида айтган доно сўзлари мазкур плакат асарнинг ғоявий мазмунини ташкил этади. Асарнинг композицияси ҳам, безак ва ишланиш техникаси ҳам тамошабиннинг эътиборини жалб қилади.

Ўзбекистон ССР халқ рассоми В. И. Кайдалов яқинда ўзининг «Коммунизм сари!» деган картина-плакатини чизиб тугатди. Бу асар ҳам улуғ Ленинга бағишланган бўлиб, унда доҳи портрети халқ демократияси мамлакатлари байроқлари фонида берилганки, бу «Жаҳонда тинчлик барқарордир» деган ғояни ифода этади. Мазкур плакатни ҳам яқин кунлар ичида меҳнаткашларга тақдим этамиз.

Н. НУРИДДИНОВ.
Ўзбекистон ССР Давлат нашриёти тасвирий санъат бўлимининг мудири.

„ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ“
2-БЕТ, 1960 ЙИЛ, 4 МАРТ.

ТЕАТР

ҚУРУВЧИЛАР ҲАҚИДА КОМЕДИЯ

Ҳамза номидаги академик драма театри яқинда тамошабинларга «Тоға-жиянлар» комедиясини тақдим этди. «Тоға-жиянлар» — шоир Рамз Бобожоннинг драматургия соҳасидаги биринчи қадамидир. Шуниси қувонарлики, бу биринчи қадам тўғри ва дадил ташланган.

Рамз Бобожон замонавийлик — адабиётнинг қалби эканини ҳисобга олиб ўз асарида шу кундаги турмушни, коммунизм тантанаси учун ҳормай-толмай меҳнат қилаётган замондошларимиз образини тасвир этади. Асарга драматургларимиз эътибор бермай келаётган қурувчилар ҳаёти тема қилиб олинган.

Асарнинг бош конфликти янгилик билан эскилик ўртасидаги курашдир. Фрибгар экспедитор Бўрибой Бозорбоевнинг қўлига тушиб қолган қурилиш-монтаж бошқармасининг бошлиғи Меҳмонхўжаев план учун курашиб уй-жой қурилишидаги сифатсизликка аҳамият бермай қўяди, шунингдек ишда расмиятчиликка ва қалбакичиликка йўл қўяди. Атрофдаги илғор кишиларнинг ўз вақтида қилган дўстона танқидига қулоқ солмай ўжарлик қилади. Натижада газета фельетонига урилади, қайсарлиги орқасида ҳавозадан йиқилиб жароҳатланади. Партбюро секретари Жўра Содиқович, архитектор Дилбар, қурилиш ишчилари Фозил ота, Боқижон ва Соқижонлар таъсирида Меҳмонхўжаев ўз хатоларини чуқур англайди, уни ёлғон йўлларга бошлаган Бўрибойдан юз ўгиради. Шундай қилиб, янгилик эскилик устидан тантана қилади. Асар конфликти образлар галлереясида, қаҳрамонлар тўқнашуви ва фикрлар тортишувида ҳаётий ва реалистик қилиб очиб берилади.

Пьесада образларнинг кўпчилиги ҳар томонлама чуқур ишланганлиги билан кишини хурсанд қилади. Асилхўжа, Фозил ота, Асалхон, Жўра ака, Соқижон бўёқчи билан Боқижон сувоқчи образлари шулар жумласидандир.

Асар муваффақиятларидан яна бири шуки, унда драматург, айрим комедияларда бўлганидек, тамошабинларни кулдириш мақсадида қўшимча ҳолатлар киритмаган. Унда кулги қаҳрамонлар тўқнашувидаги ташқи жиҳатлардан, тушунмовчиликлардан эмас, характерларнинг ички моҳиятидан келиб чиқади.

Пьесада асар ғоясини бойита олмайдиган иккита ортиқча эпизод бор. Шулардан бири Бўрибойнинг студент қиз Замиранинг кўнглини овлашидир. Бу эпизод Бўрибой характеристикасига ҳеч қандай янгилик қўшмайди. Унинг аҳлоқий бетайинлиги Асалхонга бўлган муносабатидаёқ яққол кўриниб туради. Бу эпизод ўрнига Фозил ота уйдаги қурилиш камчиликлари бошқарма бошлиғига кўрсатилиб, унинг кўзини очиш картинасини кучайтира оладиган бошқа бир воқеа киритилса яхши бўларди. Иккинчи ортиқча эпизод бошлиқнинг хотини Адолат билан опаси Каромат хола ўртасидаги можарадир. Бу қўшимча қарама-қаршилик асосий конфликтни бўлиб қўяди, ўқувчи ёки тамошабин диққатини асосий масалалардан четга тортади. Яна шундай мулоҳаза бор: Асилхўжа Меҳмонхўжаевнинг исми-фамилиясини ўзгартириш керак, чунки бу ном унинг характерига унча тўғри келмайди ва «Фарғона ҳикояси» комедиясидаги Кичкинахўжа Каттахўжаевнинг номини қайтариб туради. Шунингдек асар финалида Бўрибойни жазолаш керак. Драматургга охирги таклифимиз шуки, комедиянинг иккинчи редакциясида, воқеанинг бир қисми ташқарига, қурилиш объектига олиб чиқилса, конфликтнинг ҳал этилишига қурувчилар коллективининг роли кенгроқ кўрсатилса, жуда соз бўларди. Шунда биз қайноқ меҳнат ҳарорати билан тўлиб-тошган қурувчиларни кўриб, уларнинг фикр ва туйғуларини, орзу ва интилишларини эшитардик, сезардик.

«Тоға-жиянлар» спектакли тамошабинларни чуқур фикрлашга олиб бора оладиган, уларга юксак эстетик завқ бера оладиган чинакам кулгили ва ҳаққоний бўлиб чиқди. Асарни режиссёрлик соҳасида ҳам анча тажриба орттириб қолган сатирик образларнинг талантли ижрочиси Амин Турдиев саҳнага қўйган. Турдиев ўз тажрибаси, кузатувчанлигини ишга солиб ролларнинг меҳр билан қониқарли ижро этилишига, спектаклнинг чинакам завқли чиқишига эриша олган. Ҳар бир роль ижрочининг ижодий натурасига ёпишиб тушган. Натижада кўпчилик ижрочилар катта ижодий ютуқларни қўлга киритганлар.

Лутфулла Назруллаев ижросидаги Меҳмонхўжаев образини олиб қарайлик. Қурилиш-монтаж бошқармасига кириб чиқиб турган кишиларнинг гапларига таяниб тамошабин ўзича олифта, серсавлат, қовоғидан қор ёғиб турган ҳамда ўтакетган мажлисбоз бир одам кириб келса керак деб ўйлаб туради. Хонага эса соддагина кийиниб олган шўх ва ҳазилкаш, юрагида кири йўқ ва кўнгли кенг бир одам кириб келади. Бироқ биринчи учрашувдан пайдо бўлган таассурот секин-аста ўзгариб боради. Чунки воқеалар жараёнида Меҳмонхўжаев характерининг янги-янги томонлари очила боради. Спектакль охирида Меҳмонхўжаевдаги яхши сифатлар ғолиб чиқади: унинг кўзи очилиб ҳақиқатни кўради, ўз айбларига иқрор бўлиб, муттаҳам Бўрибой билан алоқасини узади.

Бўрибой Бозорбоев ролини актёр Н. Раҳимов усталик билан бажарган. У Бўрибойнинг яхши томонларини қидириб ўтирмай тўғри иш қилади. Чунки шахсиятпарастлик ботқоғига ботган бу одам осонликча тузалмайди.

Бироқ шуни ҳам айтиб ўтиш керакки, актёр ишлатган бадиий воситалар (қўл ва бош ҳаракатлари, гапиришдаги интонация ва бошқалар)нинг бирлиги жиҳатидан Бўрибой «Оғриқ тишлар»даги Марасулга ўхшаб қолган. Актёрга маслаҳатимиз шуки, ҳар янги ролга, характер жиҳатидан уларнинг бир-бирларига яқин бўлишларидан қатъий назар, янги бадиий воситалар билан ёндошса яхши бўлади.

Спектаклда Меҳмонхўжаевнинг тўғри йўлга тушишига кўмаклашган ажойиб кишилар образи жуда ҳаётий қилиб тасвирланади. Кўз олдимизда бутун куч ва ақлини жамият ишига йўналтирган, умум халқ иши учун чинакам жонкуяр, тийран фикрли ва ўт юракли кишилар намоён бўладилар. Шундай кишилардан бири артист З. Муҳаммаджонов талқинидаги бошқарма партия бюросининг секретари Жўра Содиқовичдир. Тамошабинга Улуғ Ватан уруши инвалиди, камгап, камтарин, оғир, ўйчан Жўра ака ёқиб қолади. Чунки салобатсиз, майиб, оддийгина бу кишида катта ақл, қайноқ юрак, сиёсий раҳбарларга хос ирода, сезгирлик ва тадбиркорлик мавжудир. Бу фазилатлар унинг Дилбар билан бўлган самимий суҳбатларида ва Меҳмонхўжаевга бўлган муносабатларида яққол сезилиб туради.

Соқижон бўёқчи билан Боқижон сувоқчи образлари спектаклга ҳаётий ҳарорат ва соғлом кулги бахш этади. Ғ. Аъзамов билан С. Табибуллаевлар ўз қаҳрамонларининг сермазмун ички дунёсини очиб беришда ўзларининг ҳаётдан олган тажриба ва таассуротларига асосланадилар. Шунинг учун ҳам улар ижро этган рольларда самимийлик ва ҳаётийлик ҳукмрон, биронта ҳам ғайри табиий ҳаракат, ясама ҳолат кўринмайди.

Ижрочилар ролни «безовчи» ортиқча ҳаракатларга йўл қўймайдилар. Шундай бўлса-да, тамошабинлар улар саҳнага кириб то чиқиб кетгунларича кулганлари-кулган. Тамошабин Соқижоннинг мастлик билан ўз фикрини англата олмаслигидан, Боқи билан Соқининг чўккала тушиб, бошлиқни урган газетани полга ёзиб, навбат билан ҳар жумланинг маъносини чақиб мазза қилиб ўқишларидан, бир топишмоқдан ичаклари узилиб кулишаётган дўстларнинг воқеани кузатиб турган бошлиқни кўргандаги ҳолатларидан, мўри тозалаб юз-кўзлари бўялиб тушганда масхара қилиб бир-бирларини кўрсатишларидан завқ қилиб куладилар. Бу кулги самимий ва дўстона кулгидир.

Соқи сумбат (Ғ. Аъзамов) меҳнатсевар, ақлли, ҳазил ва кулгини яхши кўрадиган, ҳар қандай янгиликка интилувчи соф виждонли, одамгарчиликнинг қадрига борадиган, ўз ҳақ-ҳуқуқини талаб қила оладиган дадил ва ўткир одам. Соқижонда кўрсатилган кўпгина яхши фазилатлар Боқи беғамда ҳам бор. Аммо Боқи Соқидай шарткесар, дадил ва жасур эмас. У бироз беғам ва пассивроқдир. Табибуллаевга биргина маслаҳатимиз бор: грим пайтида Боқи юзига бироз истара бериш ва айрим моментлардаги беўхшов кулгидан воз кечиш керак.

Кекса уста Фозил ота роли ҳам яхши ижро этилган. Фозил ота — Ҳ. Нарimonов ўз касбини дилидан севадиган, ақлли, муомалали нуроний кекса. У пенсияга чиққан бўлса-да, жамиятдан четлашмасдан қурувчилар ишига аралашиб юради. Қурилишдаги шошма-шошарлик, сифатсизликни кўрганда унинг виждони қайнаб бошқармага келади ва Меҳмонхўжаевнинг кўзини очишда муҳим роль ўйнайди.

Ёшлар ижро этган секретарь — машинистка Асалхон ва мухбир Тўлқин ролларига алоҳида тўхталайлик. Асалхон — Бадалова эрка ўсган, турмуш масалаларига енгил қарайдиган, ўйлаб қадам ташлашни билмайдиган бир қиз. У шундайлигидан Бўри тузоғига илинади. Умуман олганда, Бадалова ўз қаҳрамонини тўғри талқин этади. Бироқ у Асалнинг идорани ташлаб қурилишга кетиши сабабларини психологик тарзда очиб беролмаган. Тўғри, бу сабаблар драматик материалда ҳам яхши очилмаган. Шундай бўлсада, актриса Асалхоннинг айрим ҳолларда ўйлаб қолиши, хафа бўлишини кўрсатиши мумкин эди.

Актёр М. Мирсоатов Тўлқин ролини жуда бўш ижро этган. Тўғри, Тўлқин эпизодик персонаж, унга кам сўз берилган. Бироқ ижрочи керакли бўёқлар топа билганда Тўлқинни ақлли, сезгир ва жозибали этиб гавдалантирган бўларди.

Ўзбек саҳнасида қурувчилар ҳаётини ёритувчи «Тоға-жиянлар» спектаклининг кўрсатилиши катта маданий воқеадир.

Муҳсин ҚОДИРОВ,
Ўзбекистон ССР Фанлар академияси санъатшунослик институтининг илмий ходими.

Етти йилликнинг иккинчи йили топшириқларини ошириб бажариш учун!

Мусобақадош Фарғона области пахтакорлари вакилларининг қимматли маслаҳатларига амал қилиб, ишимиздаги камчиликларни тезда тугатайлик, экиш кампаниясини ҳар тарафлама пухта тайёргарлик билан бошлаш учун ҳамма нарсани тахт қилиб қўяйлик!

ОБЛАСТИМИЗНИНГ ДОНГДОР ХОТИН-ҚИЗЛАРИ

ОЛТИМИНГЧИ

Ўртоқ Б. АБДУХОНОВА.

Январь ойининг бошлари эди. Область партия комитети 1960 йилда чорвачилик маҳсулотларини кескин кўпайтириш мақсадида бир гуруҳ илғор чорвадорларни маслаҳатта чақирди. Шулар орасида 4- «Вревский» наслчилик совхозининг илғор сигир соғувчиси коммунист ўртоқ Бувойша Абдухонова ҳам бор эди.

Маслаҳат пайтида илғор хўжаликларнинг раҳбарлари, тажрибали чорвадорлари бир йилнинг ўзида гўшт, сут, жун, тухум каби маҳсулотлар етиштириш бўйича белгиланган иккиуч йиллик планни бажаришга тайёр эканликларини билдирдилар. Орджоникидзе районидаги Ленин номли колхознинг коммунистик меҳнат бригадаси бошлиғи Зуҳра Комилова, Калинин районидаги Карл Маркс номли колхознинг сигир соғувчиси Бўриниса Исҳоқова ўртоқлар 1959 йилда сут маҳсулотларини кўпайтириш соҳасида эришган ютуқлари ҳақида гапиришиб, 1960 йилда ҳар бир соғин сигирдан 6000 литрдан сут соғиб олишга қарор қилдилар.

— Мен ҳам шу илғор сигир соғувчилардан орқада қолмайман! — йиғилганларга мурожаат қилди Бувойша ўша куни, — тўғри, биздаги сигирлар қўлда эмас машинада соғилади. Агар сигирларни ҳамма сутини тўла тўкиб берадиган қилиб ўргатилмаса машинада соғилганда қўлда соғилганига нисбатан камроқ сут олиниши мумкин. Чунки баъзи сигирлар сутининг бир қисмини ўғирлаб қолади. Биз ўтган йили шу хусусда озгина қийинчиликларга дуч келдик. Лекин ўзимга биркитилган 18 бош сигирнинг ҳаммасини машинада соғишга яхши кўниктириб олдим. Яна бир нарсани айтишим керак. Мен соғаётган сигирларнинг бир қисми ҳали ёш, биринчи марта бузоқлаган. Шунинг учун улардан ҳозирча кўп сут олиб бўлмайди. Шундай бўлса ҳам олти минг килограммга қўл қўяверамаn. Негаки, ҳар бири 6200 — 6500 килограммдан сут бера оладиган. «Горелка», «Агрономия» ва «Гера» исмли сигирларим бор.

Бир вақтлар ўртоқ Абдухонова машҳур пахтакор эди. У бир неча йил давомида звено бошлиғи бўлиб ҳар гектар ердан 40 — 45 центнердан ҳосил етиштирган. Элу-юрт олдида қилган ҳалол меҳнатлари учун пахтакорлар уни аввал бошланғич комсомол ташкилотининг секретарлигига, кейинчалик эса партия ташкилотининг секретарлигига кўтардилар. Бу вазифаларда ҳам у ҳалоллик, уддабуролик билан ишлади.

Мамлакатимизда аҳоли жон бошига чорвачилик маҳсулотлари етиштириш бўйича АҚШга етиб олиш учун катта юриш бошланди. Шунинг учун Бувойша совхоз дирекцияси ва партия ташкилотига ариза билан мурожаат қилди.

— Мен сигир соғувчи бўлиб ишлашга қарор қилдим, — дейилади аризада, — бу касбда илгари ҳам ишлаган эдим. Эндиликда чорвачилик маҳсулотларини кескин кўпайтириш энг муҳим вазифалардан бири бўлиб қолди. Шундай экан, мен ҳам бу ишда актив иштирок этай...

Орадан бир йилдан ортиқроқ вақт ўтди. Бувойша Абдухонова шу муддат ичида ишчан коммунист, ташаббускор сигир соғувчи сифатида танилди. Ўтган йили у ўзига биркитилган 18 бош соғин сигирнинг ҳар биридан ўртача 4400 килограммдан сут соғиб олди. «Горелка», «Агрономия», «Гера» сингари сигирлардан олинган сут 6200 — 6300 килограммданни ташкил қилди.

Етти йилликнинг тўнғич йили областимиз пахтакорлари учун жуда катта ғалаба олиб келган эди. Бу йил эса чорвачилик соҳасида ҳам ажойиб ютуқлар қўлга киритила бошланди. Буни ўртоқ Бувойша Абдухонованинг ишида ҳам аниқ кўриш мумкин. Январь, февраль ойларида ҳар бир сигирдан соғиб олинган сутнинг миқдори Бувойшанинг ўзи олган мажбуриятини албатта бажаришидан дарак бермоқда.

Ш. КУЗАНБОЕВ.

Раис нега қайта сайланмади

Агар ихтиёр Азиз Ҳасановнинг ўзида бўлса бир умр раис бўлиб қолаберарди. Афсуски, раисликда қолиш-қолмаслик унинг ихтиёри билан бўлмас экан. Раиснинг енгидан кириб ёқасидан, ёқасидан кириб пешидан чиқиб юрган югурдакларнинг ҳаракатлари ҳам беҳуда кетди.

Яқинда бўлиб ўтган ҳисобот-сайлов йиғилишида 3 йилдан бери печать кўтариб раислик қилиб келаётган Азиз Ҳасановни роса чангини чиқариб танқид қилдилар. Астар-аврасини ағдариб ташладилар. Раисликка сайламадилар. Нега? Ахир Азиз Ҳасанов Ўрта Чирчиқ районидаги раисларнинг «раисиман» деб юрар эди-ку?

Хўш Азиз Ҳасанов колхозга уч йил раис бўлиб қандай сеп ёйди-ю, қандай каромат кўрсатди? Умумий йиғилишда мана шулар ҳақида кўп гап бўлди.

Ўтган йили колхозда 1085 гектар ерга чигит экилиб, ҳар гектар ердан 17,5 центнердан ҳосил олинди, план бор-йўғи 89,3 процент бажарилди — давлатга 214 тонна кам пахта сотилди.

Азиз Ҳасанов колхоздаги илғор ва тажрибали кишиларни менсимай қўйди. Ўтган йилнинг ўзида У. Тошпўлатов, Ш. Зокиров, Х. Эргашев, И. Юсупбеков сингари бригада бошлиқлари унинг дидига тўғри келмагани учун беасос ишдан четлаштирилди. Шундай «раҳбарлик» туфайли ўтган йили ғўза парвариши яхши ўтказилмади. Колхозда меҳнат интизоми бўшашиб кетди. Айниқса бу ҳол пахта терими даврида яққол сезилди. Терим даврида бир қанча кишилар ишга жалб этилмади.

Ўтган йили 45 минг 479 сўм сарфлаб етиштирилган картошкадан хўжасизлик ва қаровсизлик натижасида бор-йўғи 4 минг 661 сўм даромад олинди.

— Колхозда чорвачилик плани бажарилмади. Лекин бу планнинг бажарилмаслиги пахтачилигимизнинг шўрини қуритди, — деди Юсуп ота Юнусов ўз сўзида. — Нима бўлди денг? Чорва планлари бажарилмагани учун пахтачиликдан кўрган даромадимизнинг 44 минг сўмига сут, 66 минг сўмига жун сотиб олинипти. Шу ҳам ишми?

Йиғилишда 80 бош сигир сиғадиган бинода 280 бош мол боқилгани, колхоз саройлари қаровсизликдан бузилиб кетгани, колхознинг гаражи, бир қанча бинолари райпромкомбинатга 55 минг сўмга сотиб юборилгани кўрсатилди.

Кекса колхозчи Усмон ота Абдураззоқов ҳам кўп «омади» гапларни айтди.

— Илгари колхозда техника кам эди-ю, лекин шундай бўлса ҳам гектаридан 35 центнерга етказиб ҳосил олардик. Ҳозир техникадан яхши фойдаланган колхозларда ҳосилдорлик тобора ошаяпти. Лекин бизда ҳосил камайиб кетяпти, чунки бизда техникадан билиб фойдаланилмайди.

Йиғилишда яна шунга ўхшаган жуда кўп жиддий камчиликлар — Ҳасановнинг кўрсатган «каромат»лари бирма-бир санаб ўтилди. Мана шундай аҳвол натижасида колхоз хўжалиги изидан чиқиб кетган. Шу сабабли умумий мажлис Азиз Ҳасанов раис бўлган Сталин номли колхоз правлениесининг ишини қониқарсиз деб топди. Унинг номзодини ҳеч ким раисликка кўрсатмади.

Раис амалдан тушди.

Т. ЙУЛДОШЕВ.

КУЧАТ ЎТҚАЗИШ ОЙЛИГИ

МЕВАНИ КЎПАЙТИРАМИЗ

ОРЖОНИКИДЗЕ. «XXI партсъезд» совхозида мева боғлари ва узумзорларни янада кўпайтириш учун қизғин иш бормоқда. Кейинги кунлар ичида биргина Максим Горький номли бўлим коллективи 2600 туп яхши навли олма кўчати ўтқазди, 5 гектар ерда янги узумзор ташкил қилиш учун тайёргарлик кўрилаётир.

Ишчи ва хизматчилар тол, терак ва тут дарахтларини кўпайтириш соҳасида ҳам катта ишлар қилмоқдалар. Кейинги иккиуч ой мобайнида улар 10 гектар ерда янги тутзор ташкил қилдилар, 17 гектар майдондаги эски тут дарахтларини бутаб, тагини юмшатдилар. Ҳозир иккита ДТ-54 маркали ҳайдов трактори тут қатор ораларига ишлов бериш билан банд.

И. Рустамов,
А. Сотиболдиев.

ЎҚУВЧИЛАР ҒАЙРАТИ

Юқори Чирчиқ районидаги Крупская номли 10-ўрта мактабнинг ўқувчи ва ўқитувчилар коллективи томонидан бир неча кун ичида 6 минг тупдан ортиқ олма, ўрик, гилос, тол, терак каби дарахт кўчатлари ўтқазилди. Шунингдек райондаги «Ўзбекистон» колхозининг қариялари ҳам кўчат ўтқазишда ғайрат билан ишламоқдалар.

Ж. Тўқсонбоев.

* * *

Илк баҳор бошланиши билан мактаб боғида иш қизиб кетди. Ўқувчилар «Кўчат ўтқазиш ойлиги»га муносиб ҳисса қўшиш мақсадида мактаб боғини ажойиб кўчатзорга айлантирмоқдалар. Боғга ҳаммаси бўлиб 5 минг туп ҳар хил дарахт кўчатлари ўтқазиш мўлжалланмоқда. Ҳозиргача олма, гилос, шафтоли, олхўри каби мевали дарахт кўчатларидан 1,5 минг тупдан кўпроқ экилди. Бўстонлиқ районидаги Киров номли мактаб ўқувчиларининг ойликда ана шундай актив қатнашаётганлари бошқа мактабларга намуна бўлмоқда.

Э. Туркменов.

СИЗ ҚАНЧА ҲИССА ҚЎШДИНГИЗ?

Давлатга чорвачилик маҳсулотлари сотиш юзасидан олинган социалистик мажбуриятнинг бажарилиши ҳақида 1 мартгача бўлган МАЪЛУМОТ

(Процент ҳисобида)

Районлар номи	Гўшт	Сут	Тухум
Оққўрғон	23,0	11,7	49,5
Бекобод	19,4	16,8	38,2
Бўстонлиқ	14,7	12,9	14,5
Бўка	11,8	9,6	27,1
Юқори Чирчиқ	18,3	13,4	20,5
Гулистон	13,9	11,7	15,3
Калинин	19,9	16,6	15,8
Қуйи Чирчиқ	21,1	14,9	34,0
Оржоникидзе	21,1	12,5	20,2
Пискент	15,1	10,5	11,2
Ўрта Чирчиқ	16,5	14,7	20,0
Сирдарё	23,0	14,2	20,8
Чиноз	22,0	28,8	32,3
Янгийўл	20,4	13,7	7,6
Олмалиқ шаҳри	13,0	13,7	25,7
Оҳангарон шаҳри	30,2	—	44,0
Янгиер шаҳри	21,8	13,7	24,3
«Узглавскотокорм» шаҳар базаси	10,3	—	—

Ўрта Чирчиқ районидаги Охунбобоев номли колхоз аъзолари чигит экиш кампаниясига пухта тайёргарлик кўрмоқдалар. Квадрат-уялаб чигит экадиган универсал сеялкалар шай қилиб қўйилди. Суратда: бригада механиги З. Рўзиматов (чапда) ва тракторчи А. Нишонов ўртоқлар квадрат-уялаб чигит экишда ишлатиладиган режа симини кўздан кечирмоқдалар.

С. Аҳмедов фотоси.

ТОШКЕНТ ВА ФАРҒОНА ПАХТАКОРЛАРИНИНГ МУСОБАҚАСИ

Кўп нарсани ўрганса бўлади

ҚЎҚОН, 2 март. (**«Тошкент ҳақиқати»нинг махсус мухбиридан телефон орқали олинди**). Фарғона водисига баҳор ниҳоятда эрта келибди. Адирлар, ариқ бетларидаги кўмкўк майсалар кишининг кўнглини яйратади. Далаларда, РТС ва колхоз устахоналарида меҳнат қилаётган колхозчилар, совхоз ишчилари билан суҳбатлашиш, уларнинг ишлари билан танишиш яна ҳам завқли. Фарғоналик пахта усталаридан кўп нарсани ўрганса бўлади. Мусобақадош тошкентлик пахтакорлар Қўқон районидаги «Қўқон» совхозида бўлганларида ҳамманинг бир ёқадан бош чиқариб ишлаётганликларини кўриб ниҳоятда мамнун бўлдилар.

Совхозда шу кеча-кундузда 1000 дан ортиқ киши меҳнат қилаётир, ҳар куни далага 300—350 тонна гўнг чиқарилаётир. Ҳозиргача ҳар гектар ер ҳисобига 8—10 тоннадан маҳаллий ўғит тайёрланибди. Ернинг шўрини ювиш айниқса уюшқоқлик билан ўтказилмоқда. Шу кунгача қадар 2 минг гектар ернинг шўри ювилган. Ариқ-зовурларни тозалаш ҳам яқин кунларда тугалланади. Техника кўкламга шай қилиб қўйилган. Мавжуд ҳамма агрегатлар ремонтдан кейин бўлимлар ихтиёрига юборилди.

Ер текислаётган колхозчилар ғайратга-ғайрат қўшиб ишлаб, нормаларини ошириб бажармоқдалар.

Далаларни айланган, ўғит чиқариб ариқ тозалаётган фарғоналикларнинг ишларини кўрган тошкентликлар квадрат-уялаб чигит экишга тайёргарликни кўриб амалий машғулот ўтказаётган тракторчилар, сеялкачиларнинг ғайратидан ҳам мамнун бўлдилар. Совхоз бўйича 300 киши махсус курсда ўқиб квадрат экиш йўлларини ўрганиб қайтди.

Тошкентлик пахтакорлар Киров районидаги Киров номли совхозда бўлганларида ҳам у ерда экиш кампаниясига тайёргарлик бирмунча дуруст олиб борилаётганлигининг гувоҳи бўлдилар. Лекин баъзи бир камчиликларни топиб дўстона маслаҳат бердилар. Хусусан техника ремонти соҳасида шошма-шошарликка йўл қўйилган. «Мирзачўл» совхози бошланғич партия ташкилотининг секретари ўртоқ И. Собиров камчиликлар нимадан иборат эканини бирма-бир кўрсатиб берди. Фарғоналиклар бу маслаҳатта раҳмат айтдилар, камчиликни тезда тугатиш чоралари кўрилмоқда.

Мусобақадошлар Фарғона далаларини айланиб текширишни давом эттирмоқдалар.

М. ҒОЗИЕВ.

«ЮЗ»ИНГИЗ ҚАНИ?

— Ариқларни тозалаш плани қачон бажарилади?

— Эртага бўлмаса ҳам индинга «юз» бўлади.

— План бўйича 8350 кубометр ариқ тозалаш керак экан, ҳозиргача 4550 кубометр иш қилинипти. Икки кунда қандай қилиб 3800 кубометр ариқни тозалай оласизлар?

— Бажарамиз, қўймаймиз.

— 11400 тонна ўрнига энди 2293 тонна гўнг тайёрланипти. Буниси қачон бажарилади.

— Уни ҳам бажариб юборамиз Юз қилмагунча қўймаймиз.

— Минерал ўғит ҳам ҳали ташилмапти-ку?

— Уни ҳам тўғрилаймиз.

Чиноз районидаги «Коммунизм» колхозининг раиси ўртоқ А. Ашуров билан мусобақадош Фарғона областидан келган ўзаро текшириш бригада аъзолари ўртасида худди шундай савол-жавоб бўлди. Мусобақадошлар қандай савол берсалар Ашуровнинг оғзидан фақат «юз» қилиб юборамиз, деган сўз чиқаберди. У зўр бериб техника ҳам кўкламга юз процент тахт қилиб қўйилган, чорвачиликда ҳам ишлар «юз» дер эди.

Мусобақадошлар шу «юз»ларни кўриш учун далаларни, чорва фермасини, техника турган жойларни бирма-бир кўздан кечира бошладилар. Натижада 4 та ДТ-24, 11 та универсал, 1 та ДТ-20 трактори, 8 та сеялка, 120 та боронадан биттаси ҳам ҳали ремонтдан чиқарилмагани маълум бўлди.

Ашуров сўз орасида бу қолоқ колхоз энди оёққа туриб, олдинга кетаётганини имо қилиб қўйди. Хўш, бу колхозда олдинга қараб кетиш нимадан иборат? Бунинг учун етиштирилган маҳсулот таннархига бир назар солиш кифоя. Масалан, 1958 йилда бир килограмм пахтанинг нархи 1 сўм 69 тийинга тушган бўлса, 1959 йилда 2 сўм 5 тийинга тушган, бир килограмм гўшт 1958 йилда 8 сўм 26 тийинга тушган бўлса, 1959 йилда 24 сўмга тушган. Чўчқа гўштининг бир килограмми эса 46 сўмга тушган. Етиштирилган бошқа хил маҳсулотларнинг таннархи ҳам худди шундай ошиб кетган.

Сутчилик фермасида бригада бошлиғи ўртоқ Ортиқбой Иброҳимов девор тагида бир киши билан ҳангомалашиб ўтирибди. Нарироқдаги силос чуқури очиб қўйилган, моллар ўзи чуқурга тушиб силос емоқда. Чуқурдаги силос моллар тушиб юраберганидан балчиққа айланиб кетган. Чорвачиликка бўлган бундай муносабат мусобақадошларни жуда ранжитди.

«Ўзбекистон ССР 30 йиллиги» колхози райондаги энг илғор ва юқори ҳосилли хўжаликлардан ҳисобланади. Бу колхознинг ўртоқ Абдиҳамид Мўминов бошлиқ бригада даласида иш қайнамоқда. Бир томонда ерларга минерал ўғит сепилмоқда, бир томонда далага гўнг чиқарилмоқда, бир бўлак ерда беда экилмоқда. Лекин кўпчилик бригадаларда иш шу хилда уюштирилмаган.

Колхоз идорасида партия ташкилотининг секретари ўртоқ Мираҳмедов ва агроном ўртоқ Миралиев кўклам экин кампанияси учун зарур техникани тахт қилиб қўйилган, деб маълумот бердилар. Лекин Мусобақадошлар томонидан текширилганда «тайёр» дейилган тракторнинг бирортаси ҳам тўла тайёр эмаслиги маълум бўлди. 6 сеялка, 3 универсал текширилганда бирортаси ҳам чигит экиш учун тайёр эмаслиги аниқланди. Тайёр ўлчов симлари очиқ ҳавода занг босиб ётипди.

РАИС: — Мени безовта қилманг Баҳорой, ҳамма ишимиз юз бўлган.
БАҲОРОЙ: — Қани, менга ўша юзингизни бир кўрсатингчи!

Фарғоналик мусобақадошлар айни шунга ўхшаган камчиликларни райондаги «Октябрь 40 йиллиги», Навоий номли ва бошқа колхозларда бўлганларида ҳам учратдилар. Жумладан, «Октябрь 40 йиллиги» колхозида 5 та ҳайдов тракторидан 3 таси бузилиб ётипди.

Ҳозир далаларда баҳор шаббодаси эсмоқда. Лекин Чиноз районида кўклам экин кампаниясини бошлаб юбориш, чигит экишни уюшқоқлик билан қисқа муддатда ўтказиш учун зарур тайёрлик кўрилмаган. Ҳалигача ер ҳайдаш, гўнг тайёрлаш, минерал ўғитларни ташиб олиш, айниқса ҳал қилувчи аҳамиятга эга бўлган техникани тайёрлаш ишлари тугатилмаган. Ишни ҳар тарафлама қизитиб юбориш ўрнига кўп колхозларда хотиржамлик, ўзибўларчилик кайфияти ҳукм сурмоқда. Ҳатто Ашуровга ўхшаган кишилар чигит экишга тўла-тўкис ва пухта тайёрланиш ўрнига кўзбўямачилик, алдамчилик билан шуғулланмоқдалар.

Район ташкилотлари фарғоналик мусобақадошлар очиб ташлаган камчиликларни тезда бартараф қилишлари, бу ишдаги ҳар қандай найрангбозларга, алдамчиларга қаттиқ зарба беришлари керак.

Б. ХАЛИЛОВ,
«Тошкент ҳақиқати» мухбири.

КЎКЛАМНИ ШАЙЛАНИБ КУТИБ ОЛАЙЛИК

(ГАЗЕТХОНЛАРНИНГ ХАТЛАРИГА ОБЗОР)

Ерга чигит ташланишига ҳам саноқли кунлар қолди. Шу сабабли областнинг илғор хўжаликлари кўкламги дала ишларини қизитиб юбордилар. Пахтакорлар техника ремонтини барвақт туғаллаб, ерни чигит экишга шай қилиб қўйиш мақсадида ҳормай-толмай меҳнат қилмоқдалар. Редакциямизга келаётган хатларнинг кўпчилигида шулар ҳақида ҳикоя қилинади.

Оққўрғон районидаги «Оққўрғон» совхозининг комсомол ёшлари яхши ташаббус бошладилар. Улар якшанба кунларини «Далага гўнг чиқариш куни» деб эълон қилдилар. Шу кунларда ёшлар 20 автомашина, бир неча от-арава билан ҳар куни далага 50—60 тоннадан маҳаллий ўғит чиқармоқдалар. **У. Қуролов, Т. Маматов** ўртоқлар шулар ҳақида хабар қилганлар.

Кўплаб маҳаллий ўғит тўплаш ва уни далага чиқариш ишлари районнинг Карл Маркс номли, Ленин номли, Ворошилов номли колхозларида ҳам яхши йўлга қўйилган. Шунингдек, районда механизатор кадрлар тайёрлашга катта эътибор берилаётир. Газетхонлардан **А. Холбоев, С. Мустафоев, Н. Мадаминов** ўртоқлар юборган хат-хабарларда ана шу фикрлар баён қилинган.

— «Гулистон» совхози коллективи 1959 йилда пахтачиликни комплекс механизациялаш туфайли катта ютуқларни қўлга киритди, — деб ёзадилар **А. Мамасолиев, Ҳ. Қодиров, Ж. Абдуллаев** ва **К. Ғаниев** ўртоқлар Гулистон районидан хабар қилиб, — шунинг учун бу йил ҳам кўпгина хўжалик маҳсулотлари, биринчи навбатда пахта ҳосилини кескин кўпайтириш мақсадида барча техникани мавсумга тахт қилиб қўйиш, техникани бошқарадиган малакали кадрлар тайёрлаш ишларига катта эътибор берилаётир. Ҳозир совхозда 40 киши механизаторлик касбини қунт билан ўрганмоқда.

Шу райондаги Крупская номли, Ленин номли ва «Ленинград» колхозларида ҳам кўкламги экиш кампаниясига қизғин тайёргарлик кўрилаётир. **Р. Жабборов, Ҳ. Бобожонов, Х. Султонов** ва **А. Бургутов** ўртоқларнинг билдиришича, ана шу колхозларнинг аъзолари бу йил пахта ҳосилдорлигини анча ошириш ниятида далага гўнг чиқариш ишларини кучайтирмоқдалар. Кам ҳосилли деб ҳисобланган карталарнинг ҳар гектарига 10—12 тоннадан маҳаллий ўғит солинаётир.

Газетхонлардан **Б. Юн, А. Қобилов, Р. Отақулов** ва **Ж. Тўқсонбоев** ўртоқлар Қуйи Чирчиқ районидаги Димитров номли, Ўрта Чирчиқ районидаги Сталин номли ва «Ленин йўли», Юқори Чирчиқ районидаги «Правда» колхозларидан хабар ёзиб, бу хўжаликларда барча ишчи кучи дала ишларига тўла сафарбар қилинганлиги ҳақида хабар юборганлар. «Правда» колхозидаги Эм-Сон-Бон бошлиқ бригада аъзолари, — деб ёзилади бу хабарларнинг бирида, — пахта ҳосили билан бир қаторда луб экинлари ҳосили ҳам етиштирмоқдалар. Ҳозир бригада аъзолари ҳар иккала экиннинг ҳосилдорлигини янада ошириш мақсадида ҳар гектар ерга 9—10 тоннадан гўнг солдилар. Чинозлик қишлоқ мухбирлари **Ғ. Турсунхўжаев, Е. Ўринбоев, Қ. Азимов, М. Пейсенс, А. Абдураҳмонов, М. Абдуллаев** ўртоқлар колхозларда трактор-далачилик бригадаларининг кўпаяётганлиги, жуда кўп хотин-қизлар Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Турсуной Охунова ташаббусига қўшилиб механик-ҳайдовчи бўлиб етишиш ниятида махсус курсларда ўқиётганлиги ҳақида хабар қиладилар. **Қ. Ортиқов, Шорасулов, А. Қаюмов, У. Ниёзов, Н. Мажидов** ўртоқлар ҳам Оржоникидзе районидаги Киров номли, Ленин номли ва «Қизил Ўзбекистон» колхозларидан худди ана шу мазмунда хабарлар юборишган.

Шу райондаги «XXI партсъезд» совхозидан ҳам хабар олинди. Бу хабарнинг автори ўртоқ **Шорасулов**нинг ёзишича совхоз коллективи январь ойининг охиридаёқ мавжуд техниканинг ҳаммасини тўла ремонтдан чиқариб қўйган. Эндиликда ремонтнинг сифати текшириб кўрилмоқда.

Бекободлик газетхон **Р. Юнусалиев**дан қуйидаги мазмунда хабар олинди: «Гулистон» колхозининг аъзолари ўтган йили давлатга пахта сотиш юзасидан олган социалистик мажбуриятларини ошириб бажардилар. Бу йил улар ҳар гектар ердан 35 центнердан ҳосил кўтариш мақсадида фидокорона меҳнат қилмоқдалар. Ҳозиргача далага 6 минг тоннадан ортиқроқ гўнг чиқарилди. Бу иш кун сайин қизғин тус олмоқда. Кўкламги дала ишларида айниқса, ўртоқ Эргаш Янгибоев бошлиқ бригада аъзолари олдинда бормоқдалар. Улар етарли миқдорда гўнг тўплаш билан бирга карталарни текислаш, сув йўлларини тозалаш ишларини ҳам тамомладилар...»

2-«Далварзин» совхозининг 4-бўлимида 740 гектар пахта майдони бор, — деб ёзади ўртоқ **Ж. Сатторов**, — бўлим ишчилари ҳар гектар ердан 29 центнердан пахта ҳосили етиштириш мажбуриятини олганлар. Шунинг учун ҳозирги кунда уларнинг ҳар бири кунлик иш топшириқларини ортиғи билан бажармоқдалар. Далага гўнг чиқариш билан шуғулланаётган аравакашлар ўртасида социалистик мусобақа кучайтирилган. Бу курашда **М. Мадраҳимов, С. Қўшматов, О. Алимов** ўртоқлар олдинда бормоқдалар.

Ўтган йили Сирдарё районининг меҳнаткашлари пахтанинг ялпи ҳосилини кўпайтириш соҳасида катта муваффақиятларга эришдилар. Бу йил ҳам фидокорона меҳнат қилиб, ўтган йилги ютуқларни мустаҳкамлаш учун курашмоқдалар. Бу ҳаракат айниқса Куйбишев номли, Охунбобоев номли, «Қизил Октябрь» колхозларида тобора кучаймоқда. Механизатор ҳам, аравакаш ҳам, шофер ҳам, қишлоқ ҳамда РТСларнинг бошқа меҳнаткашлари ҳам етти йилликнинг иккинчи йилида пахтадан янада мўл ҳосил етиштириб, она-Ватанга катта совғалар ҳадя қилиш иштиёқи билан тер тўкиб меҳнат қилмоқда. **О. Курбонов, С. Худойберганов, Ч. Илёсов, К. Кенжаев, Ж. Эсонтўраев, Т. Солиев** ўртоқлар колхозчи ва механизаторларнинг, қишлоқ хўжалиги мутахассисларининг ана шундай фидокорона меҳнатлари ҳақида қувонч билан хабарлар ёзиб юборганлар.

Халқда «Бир кун олдин эксанг, бир ҳафта олдин йиғасан» деган мақол бор. Ҳар бир деҳқон, ҳар бир механизатор ҳозирги кунда мана шу мақолга амал қилиб ишлаши керак. Ҳосилнинг мўл, баракали бўлиши шу кунда қилинган ишларга боғлиқ. Ер экишга пухта ҳозирланса, чигит бир текисда униб чиқади. Пахта майдонлари ўғитга тўйса ҳосилнинг етилиши тезлашади. Буни асло унутиб бўлмайди!

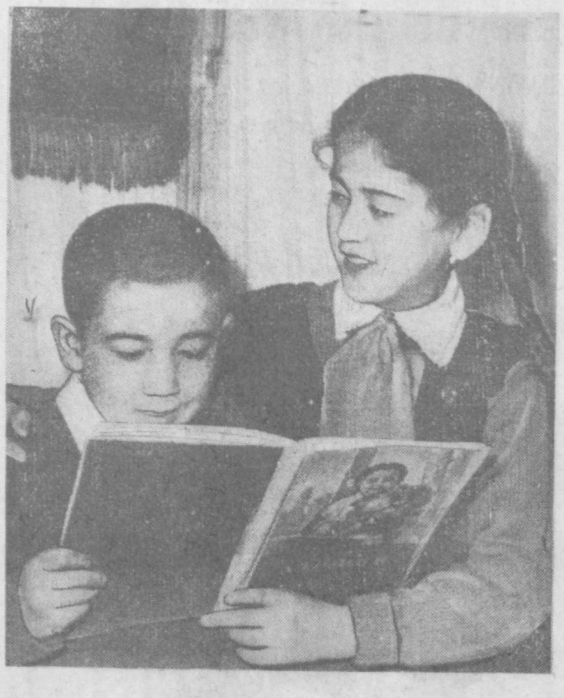

Тошкентдаги 59-мактабнинг 4-«А» синф ўқувчиси Дилором Хасанова қуйи синф ўқувчиларига доим кўмаклашади, уларга фанларни ўзлаштиришда яқиндан ёрдам беради. Суратда: Дилором 1-«В» синф ўқувчиси Т. Қулаҳмедовга дарс тайёрлашда ёрдам бераётир.
С. Аҳмедов фотоси.

Машинистнинг қаҳрамонлиги

Бу воқеа шу йил 16 январда рўй берди. Ёнилғи солинган 62 цистернадан иборат темир йўл состави Сталинград томон бораётган эди.

Петров Вал-Сталинград участкасида машинист Василий Николаевич Котов цистерналардан бирининг тешилганлигини ва ёнилғи оқиб чиқаётганлигини кўриб қолди. У дарҳол бир қарорга келди. Поездни тўхтатиб, ҳар қандай қилиб бўлса ҳам, ёнилғининг оқишини тўхтатиш керак эди.

Поезд ҳам тўхтатилди, В. Н. Котов зарур чораларни кўра бошлади. Тўсатдан ҳалокатли воқеа рўй берди. Ёнғин бошланди. Бир зумда Котовнинг кийими алангаланиб кетди. У ёниб турган машъалга айланди, лекин довдираб қолмади. Василий Николаевич ҳар қандай оғриққа бардош бериб, ёнғинга қарши қаттиқ курашди, аммо унинг ҳаракатлари беҳуда бўлди.

Бунинг фақат бир иложи қолди, у ҳам бўлса, ёниб турган цистернадан составни ажратиб олиш керак эди. Фақат шу йўл билангина бутун составни нобуд бўлишдан сақлаб қолиш мумкин эди. Машинист ўзининг бор кучини тўплаб, ўз бурчини адо этди. Цистерналар қутқазиб қолинди.

Волга бўйи темир йўлидаги Петров Вал паровоз депосининг машинисти Василий Николаевич Котов ёнғиндан қаттиқ жароҳатланиб, вафот этди.

СССР Олий Совети Президиуми марҳум Василий Николаевич Котовни хизмат вазифаларини бажариш вақтида кўрсатган фидокорлиги учун Ленин ордени билан мукофотлади. (ТАСС).

Редакцияга жавоб қиладилар

«ЖИДДИЙ ЭЪТИРОЗ» деган сарлавҳа билан газетамизнинг шу йил 10 январь сонида босилган танқидий мақолада «Узбекхиммаш», «Автотрактородеталь» ва «Электроизолятор» заводлари Поп районидаги резина техника ва пойафзал фабрикасининг қурилиши учун заказ қилинган асбоб-ускуналарни ўз вақтида етказиб бермаётганликлари тўғрисида ёзилган эди.

Тошкент Халқ хўжалиги кенгаши машинасозлик саноати бошқармасининг хабар беришича, Поп резина заводи қурилишининг заказларини бажаришни тезлаштириш юзасидан бир қатор амалий тадбирлар кўрилган. Натижада 28 та асбоб-ускунадан 23 таси тайёр қилиниб, қурилишга етказиб берилган, 4 та заказни бажариш учун «Автотрактородеталь» заводи барча зарур материаллар билан таъмин этилган ва ускуналарни заказчига топшириш муддати шу йил 10 мартга белгиланиб, ишлар жадаллаштириб юборилган.

* * *

«ЧЎПОННИНГ РЕДАКТОРГА ХАТИ» сарлавҳали матбуот обзорида Бўстонлиқ район «Коммунизм туи» газетаси илғор чорвадорларнинг иш тажрибасини етарли даражада ёритмаслиги танқид қилинган эди (газетамизнинг шу йил 5 февраль сони). Район партия комитети шу материални район газеталарининг ходимлари иштирокида муҳокама қилиб, йўл қўйилган камчиликларни тузатиш юзасидан зарур тадбирларни белгилади.

Тошкент янгиликлари

Болалар автомобиль ясашди

Георгий Георгиевич навбатдаги машғулотга ҳаяжонланиб келди. Чунки у, бугун ўзи ўйлаб топган машина конструкциясидан болаларни хабардор қилмоқчи эди. Машина ясаш ҳақидаги фикр техниклар станциясидаги ҳамма болаларга жуда маъқул тушди. Георгий Георгиевич уларга бўлажак автомобилнинг тузилишини содда тил билан тушунтира кетди.

— Ура... ўзимизнинг машинамиз бўлади!, — шодлиги ичига сиғмасди ёш техникларнинг.

Болалар тезда машина ясаш устидаги ишларни бошлаб юборишди. Кўп ўтмай автомобиль механизмлари ҳаракатга келтирилди. Унинг кабинасига биринчи бўлиб Марат ва Валерийлар ўтиришди.

Пойтахтдаги Республика ёш техниклар станцияси конструкторлик тўгараги қатнашчиларининг тўгарак раҳбари ўртоқ Г. Контелов бошчилигида ясаган микролитраж автомобил икки кишига мўлжалланган, унинг мотори жуда кичик. Машина соатига, 20 километр тезлик билан юра олади.

Микролитраж автомобиль шу йил август ойида Москвада ўтказиладиган ёш техникларнинг Бутуниттифоқ конкурсига юборилади.

«ЁШ ГВАРДИЯ» НАШРИЁТИ

Ўзбекистонда ёшлар учун сиёсий ва бадиий адабиётлар, мактаб ёшидаги ва мактабгача тарбия ёшидаги болалар учун китоблар босиб чиқарадиган янги нашриёт ташкил қилинди. Унга «Ёш гвардия» деб ном берилди. Бу янги нашриётнинг ташкил қилиниши республикамиз маданий ҳаётида муҳим воқеа бўлиши билан бирга Ўзбекистонда ёшлар ва болалар адабиётини ривожлантиришга катта эътибор берилаётганлигининг ҳам ёрқин далилидир. Яқин вақт ичида «Ёш гвардия» нашриётининг номи билан дастлабки китоблар босиб чиқарилади.

Суратда: ёш техниклар микролитраж автомобилнинг қисмларини йиғмоқдалар.
В. Салов фотоси.

Қизлар байрами

Бу йил халқаро хотин-қизлар куни — 8 мартнинг 50 йиллиги нишонланади. Шу муносабат билан шаҳар маданият бошқармаси пойтахтда қизлар байрами ўтказишга қарор қилди. 6 март куни эрталабданоқ карнай-сурнайларнинг янгроқ садоси қизлар байрами бошланганидан дарак беради. Соат 12 да Охунбобоев номли шаҳар маданият уйида қизлар кўп болали оналар билан учрашадилар. Бу ерда «Оила бахтини сақла» деган темада суҳбат ўтказилади.

Кечга яқин Навоий номидаги опера ва балет театри биносида шаҳар қизлари революция ва меҳнат ветеранлари билан учрашадилар.

Тўқимачилар маданият саройида қизларнинг бал кечаси ўтказилади. Кечага шаҳардаги кўпгина корхона ва муассасалардан меҳмонлар келишади.

Бундан ташқари шаҳардаги обод майдонларда оммавий сайиллар бўлади.

Яна иккита янги институт

Ўзбекистон Қишлоқ хўжалик фанлари академияси Марказий селекция станцияси базасида ғўза селекцияси ва уруғчилик институтини ташкил қилди. Бу институт илмий-тадқиқот ишларини кенгайтириб, ўз фаолиятини ғўзанинг янги эрта пишар, сер ҳосил ва турли касалликларга бардош берадиган навларини етиштириш вазифаларини тезроқ ҳал қилишга қаратади. Тадқиқот ишларида радиотехника, кимё, биология соҳасидаги энг янги ютуқлар кенг қўлланилади.

Сабзавот ва картошка илмий-ишлаб чиқариш базасида сабзавот-полиз экинлари ва картошка институти очилади. Бу институт Тошкент яқинидаги зонада бўлади. Илмий-тадқиқотларни ишлаб чиқаришга яқинлаштириш мақсадида институтга Тошкент областидаги сабзавотчилик совхозларининг бирида каттагина ер участкаси ажратиб берилади.

*

Жарқоқ-Самарқанд трассасида асосий ишларни тугаллаган қурувчилар Мирзачўлда қизғин иш бошлаб юбордилар. Бу ерда газопровод қурилишини СССР «Главгаз»ига қарашли 9-қурилиш-монтаж бошқармаси коллективи олиб бормоқда. Шу кунларда юк тушириш майдончасига кўплаб труба ва махсус асбоб-ускуналар келтирилмоқда. Суратда: 9-СМУ 2-участкаси юк тушириш майдончасининг умумий кўриниши.
П. Ковалев фотоси.

Чет элларда

Совет-Гвинея шартномаси имзоланди

КОНАКРИ, 1 март. (ТАСС). Иқтисодий ва техника ҳамкорлиги тўғрисида Совет Социалистик Республикалари Иттифоқи ҳукумати билан Гвинея Республикаси ҳукумати ўртасида 1959 йил август ойида тузилган битимга мувофиқ, 1960 йил январь-февраль ойларида Конакрида Совет Иттифоқининг Гвинея Республикасига узоқ муддатли кредит ҳисобига қайси объектлар қурилишида ёрдам беришини белгилаш юзасидан музокаралар олиб борилди.

1960 йил 1 мартда протокол имзоланди. Бу протоколга мувофиқ, СССР ҳукумати 1960—1963 йилларда цемент заводи, ёғочсозлик-шпал заводи, кўн-пойафзал комбинати, мева ва сабзавотлардан консерва тайёрлаш заводи, музхона, Конакрида 1500 студентлик политехника институти ва 25 минг ўринли стадион қурилишида совет ташкилотларининг Гвинея ташкилотларига техника ёрдами беришларини таъминлайди.

Протоколда олмос ва олтин қидириш ишларини ўтказиш, олмос конларини ишга тушириш учун машина ва ускуналар етказиб бериш, қишлоқ хўжалик машиналари комплектини етказиб бериш ва 7 минг гектар майдонда давлат шоликорлик хўжалигини ташкил қилишда, сигирларнинг маҳсулдорлигини оширишда ва сутчилик фермаларини ташкил қилишда ёрдам бериш, Конакри аэродромини ва Конакри-Маму участкасидаги темир йўлни реконструкциялашда техника ёрдами бериш кўзда тутилади. Бундан ташқари, Конакри портини механизациялаш учун, асфальт-бетон йўл қуриш учун Совет Иттифоқидан машина-ускуналар, ташкил қилинаётган Гвинея давлат қурилиш-монтаж конторасини таъминлаш учун машина-ускуналар етказиб берилади ҳамда бир қанча бошқа объектлар қурилишида техника ёрдами берилади.

Музокаралар самимий дўстлик, ҳамжиҳатлик вазиятида ўтди. Имзоланган протокол Гвинея Республикасининг миллий экономикасини ривожлантириш соҳасидаги вазифаларни ҳал этишга ҳамда иккала мамлакат манфаатларини кўзлаб, иқтисодий алоқаларни ва Совет-Гвинея дўстлигини янада кенгайтиришга ва мустаҳкамлашга ёрдам беради.

Италия Коммунистик партияси Марказий Комитети ва Марказий Контроль комиссиясининг бирлашган пленуми

РИМ, 2 март. (ТАСС). Бугун Римда Пальмиро Тольятти раислигида Италия Коммунистик партияси Марказий Комитети ва Марказий контроль комиссиясининг бирлашган пленуми ўз ишини бошлади.

Пленумнинг эрталабки мажлисида ташкилий масалалар қараб чиқилди. Пленум Лючиано Баркани партиянинг секретариати составига киритди, ҳамда секретариат бюросини тузди. Бюро составига Лужи Лонго, Лючиано Барка ва Анелито Баронтинилар кирди.

Сўнгра Марказий Комитетнинг бўлим мудирлари тасдиқланди.

Марказий Комитет ва Марказий Контроль комиссияси секретариатнинг иши коллегиал бўлишини ва унинг жуда кўп бўлимлар билан алоқасини яхшироқ таъминлаш, шунингдек уларнинг фаолиятини ўзаро яхшироқ боғлаб олиб бориш учун бўлимларга раҳбарлик қилишни партия секретариати аъзоларига топширмасликка қарор қилди.

Бугун пленум қатнашчилари партия раҳбарлиги аъзоси Энрико Берлингуэрнинг «Вужудга келган вазиятда партияни кучайтириш» тўғрисидаги докладини тингладилар. Доклад юзасидан қизғин музокаралар бошланди.

СОВЕТ ТУРИСТЛАРИ ПОКИСТОНДА

КАРАЧИ, 2 март. (ТАСС). Қирғизистонлик ва тожикистонлик бир группа совет туристлари бугун бу ерга келди. Совет туристлари Карачидан ташқари Лоҳур, Равалпинди, Марра, Пешаовур ва Сват князлигига бориб, бу ердаги тарихий ёдгорликлар ва диққатга сазовор жойлар билан танишадилар.

ПРЕЗИДЕНТ ЭЙЗЕНХАУЭР МОНТЕВИДЕОГА КЕЛДИ

МОНТЕВИДЕО, 2 март. (ТАСС). Жанубий Америка мамлакатлари бўйлаб сафар қилаётган АҚШ президенти Эйзенхауэр бугун Чилидан бу ерга келди.

БИЛДИРИШ

Тошкент область ижроия комитети область Советнинг барча депутатларига маълум қиладики, шу йил 9 мартда меҳнаткашлар депутатлари Тошкент область Советининг VII чақириқ VI сессияси бўлади.

Кун тартибига область ижроия комитетининг иши тўғрисидаги ҳисоботи қўйилган.

Сессия эрталаб соат 11 да Ўзбекистон давлат эстрада театрининг биносида очилади. Депутатлар шу ернинг ўзида соат 10 дан бошлаб рўйхатга олинади.

ОБЛАСТЬ ИЖРОИЯ КОМИТЕТИ.

Редактор: З. ЕСЕНБОЕВ.

ЖАМОАТ ТАРТИБИНИНГ АКТИВ ҚЎРИҚЧИЛАРИ

Жадал суръатлар билан коммунистик жамият қураётган миллионлаб совет кишилари коммунистчасига яшаш ва меҳнат қилишга, ўзларида юксак инсоний фазилатларни тарбиялашга интилмоқдалар. Мамлакатимизда меҳнаткашларнинг ижодий ташаббускорлиги ва активлиги ҳеч қачон ҳозиргидек кенг қулоч ёймаган эди. Совет демократияси ҳар тарафлама ривожлантирилиб, хўжалик ва маданий қурилишга раҳбарлик ишларида меҳнаткашлар борган сари актив иштирок этмоқдалар. Ҳозирда давлат органлари бажараётган кўпгина функцияларни, жумладан милициянинг жамоат тартибини сақлаш ва социалистик жамиятимиз яшаш қоидаларини бузувчи шахсларга қарши кураш функциясини жамоат ташкилотларига аста-секин топшириш учун зарур шарт-шароитлар яратилмоқда.

Бу соҳада КПСС Марказий Комитети ва СССР Министрлар Советининг 1959 йил март ойида «Мамлакатда жамоат тартибини муҳофаза қилишда меҳнаткашларнинг иштироки тўғрисида» деб чиқарган Қарори жуда катта аҳамиятга эгадир.

Ҳозир кўнгилли халқ дружиналари жамоат тартибини сақлашда қатнашиш ва давлат органларига ёрдам беришнинг энг демократик формаси бўлиб қолди. Дружиналарнинг пайдо бўлиши — Коммунистик партиянинг меҳнаткашларни жамоат тартибини бузувчиларга қарши муросасиз бўлиш руҳида тарбиялаш соҳасида олиб борган катта ташкилотчилик ишининг қонуний натижаси, совет кишиси юксак маънавий-сиёсий фазилатининг янги ёрқин намойишидир. Буни партия ташкилотлари халқ дружиналари ташкил этиш ишига алоҳида эътибор билан қараган Тошкент шаҳри мисолида ҳам яққол кўриш мумкин.

Ҳозирги вақтда Тошкентда 12 мингга яқин кишини ўзига бирлаштирган 380 та кўнгилли халқ дружинаси бор. Жамоат тартибининг ана шу актив қўриқчилари ёрдами туфайли пойтахтда 1958 йилга нисбатан ҳар хил кўнгилсиз воқеалар жиддий равишда камайди. «Ташсельмаш», «Таштекстильмаш», Октябрь революцияси номли заводлари дружиначиларининг самарали фаолияти туфайли бу корхоналарда айрим ножўя хатти-ҳаракатлар қилувчи шахслар тарбияланиб, ҳаётда тўғри йўлга тушиб олдилар.

Кўнгилли халқ дружиналари ташкил этилмасдан илгари Ленин, Фрунзе ва Куйбишев районларида милиция ходимлари жамоат тартибини бузувчиларга қарши курашда анча қийналар эдилар. Кўчаларда билагига «дружиначи» деб ёзилган қизил лента таққан кишилар пайдо бўлгач, аҳвол бутунлай ўзгарди. Мазкур районларда кенг жамоатчилик оммасининг актив ёрдамида безорилар ва жамоат тартибини бузувчилар сони жуда камайиб кетди.

Кўнгилли халқ дружиналарининг аъзолари — ишчилар, хизматчилар, студент ва пенсионерлар ҳаётимизда учраб турадиган ичкиликка берилиш, безорилик қилиш, иродаси бўшлик қилиб баъзан жиноят йўлига кириш каби жамиятимизга ёт бўлган нуқсонларга қарши кескин курашишга бел боғлаганлар.

Қуйидаги мисол диққатга сазовордир: В. И. Ленин номидаги Ўрта Осиё Давлат университети, конқурилиш техникуми, молия-иқтисод институти, металл-посуда заводи ва бошқа корхона, муассасаларнинг дружиначилари иш бошлаганларидан сўнг Революция сквери, Комсомол, Беруний, Театр, Калинин майдонлари каби жамоат жойларида безорилик хатти-ҳаракатлари деярлик учрамайдиган бўлди, жиноий ишларга бутунлай чек қўйилди. Илгарилари бу жойларда тартибни сақлаш учун кўпгина милиция ходимлари ишлардилар. Халқ дружиначилари ёрдамга келгач мазкур жамоат жойларида милиция постлари кескин равишда камайтирилди. Шу туфайли милиция ходимларининг бир қисмини бошқа жойларда жамоат тартибини сақлашга жалб қилиш имкони туғилди.

Халқ дружиначиларининг фаолияти хилма-хилдир. Сўнгги вақтларда шаҳарнинг баъзи дружиначи коллективлари милиция органларининг иш услубига қараб, айрим соҳалар бўйича тартиббузарларга қарши кураш олиб бормоқдалар. Масалан, 1-пойафзал фабрикаси, қурилиш техникуми, «Строитель», граммпластинка заводлари, гидромелиорация техникуми, молия-иқтисод ва физкультура институтларида чайқовчилар ва социалистик мулкни талон-тарож қилувчиларга қарши курашувчи секциялар ташкил қилинган. СазПИ, темир йўл транспорти инженерлари институти ва автобуслар паркларида кўча ҳаракатини бузувчилар, авария ва саёқларга қарши курашувчи секциялар ишламоқда. Ана шу секциялар дружиначиларининг актив ҳаракатлари туфайли айрим жиноятларнинг олди олинмоқда, порахўр ва енгил ҳаёт кечириш йўлига ўтиб олган ўғрилар фош қилинаётир.

Жиноятчилар, жамоат тартибини бузувчилар, чайқовчи эгри қўлларга қарши курашда актив қатнашган 200 га яқин дружиначи рағбатлантирилди ва пул мукофотлари билан тақдирланди.

Милиция ходимлари жиноятчиларга қарши курашда партиямиз кўрсатмаларига амал қилиб, жамият учун катта хавф туғдирмайдиган жиноятчи шахсларга қарши курашда жамоатчилик таъсирини ўтказиш методини кенг қўлланмоқдалар. Ана шундай жиноий ишлардан анчагинаси жамоатчилик судларида муҳокама қилинди. Коллектив кафилликка олаётган шахслар ўзларининг илгариги ножўя хатти-ҳаракатларини ташлаб, ҳаётда тўғри йўлга тушиб олмоқдалар.

Юқорида айтилган ютуқлар билан бир қаторда кўнгилли халқ дружиналари ишини ташкил этишда жиддий камчиликлар ҳам йўқ эмас. Масалан, Ленин районидаги 222 та корхона ва ташкилотларнинг атиги 78 тасида халқ дружиналари ташкил этилган. Тошкент Халқ хўжалик кенгаши, 1-нон заводи, Ленин райпишчеторги ва асфальт-бетон заводида эса маъмурият ва партия ташкилотларининг ўтакетган бепарволиги туфайли шу пайтгача дружиналар ташкил этилмаган. Фрунзе районида 224 та корхона бўлишига қарамай дружиналар сони 56 тадан ошмаётир.

Шуни ҳам айтиш кераки, айрим партия ташкилотлари, корхона ва муассасаларнинг раҳбарлари халқ дружиналари штабларини зарур бино, телефон, инвентарь ва бошқа анжомлар билан таъминлаб, уларга қулай иш шароити яратиб бериш тўғрисида ғамхўрлик қилмаётирлар. Шунинг натижасида дружиначилар тартиббузарлар билан ўзлари гаплашиш, танбиҳ бериш учун қулай жой йўқлигидан, уларни милиция бўлимларига олиб келишга мажбур бўлмоқдалар.

Шунингдек айрим милиция органлари дружиначиларга актив ёрдам бериш ишига ҳали ҳам совуққонлик билан қараб келмоқдалар. Милиция органлари халқ дружиналари, уларнинг штаблари ва ўртоқлик судларига актив ёрдам бериш ўзларининг жонажон вазифалари эканлигини унутмасликлари керак.

Жамоат тартибини муҳофаза қилиш фақатгина халқ дружиналарининг иши бўлиб қолмаслиги лозим. Клублар, кутубхоналар ва бошқа маданий муассасалар, комсомол ташкилотлари ҳамда бутун жамоатчилик аҳоли ўртасида тарбиявий ишларни кучайтиришлари зарур.

Кўнгилли халқ дружиналари, жамоат ташкилотлари ва кенг меҳнаткашлар оммаси милиция, прокуратура ва судларга актив ёрдам кўрсатиб, социалистик жамиятимизда яшаш қоидаларини бузаётганларга қарши кескин курашганларидагина пойтахтимизда намунали жамоат тартибини ўрнатиш мумкин.

Ж. ИСМОИЛОВ,
3-ранг милиция комиссари, Тошкент шаҳар ижроия комитети милиция бошқармасининг бошлиғи.

Тошкентнинг томоша залларида

НАВОИЙ НОМЛИ ТЕАТРДА — 4/III да **Риголетто**, 5/III да **Кармен** (билетлар сотилган).

ҲАМЗА НОМЛИ ТЕАТРДА — 4/III да **Тоға-жиянлар**, 5/III да **Фурқат.**

МУҚИМИЙ НОМЛИ ТЕАТРДА — 5/III да **Ватан ишқи.**

СВЕРДЛОВ НОМЛИ КОНЦЕРТ ЗАЛИДА — 5 ва 6/III кеч соат 8 яримда **Ўзбек ашула ва рақс ансамблининг концертлари.**

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА — Тошкентда биринчи марта **Нина** ва **Александр Капитановлар** раҳбарлигида **«Чангалзордаги ҳодиса»** номли аттракцион ва янги программада томошалар. Кеч соат 8 да бошланади. Якшанба куни **3 марта томоша** кўрсатилади (кундуз соат 1, 4 ва кеч 8 да).

Хўрлангачлар (1- серия) — «ВАТАН» (кундуз ва кечқурун).

Герольштейндаги саргузашт — НАВОИЙ номли, «ЎЗБЕКИСТОН» (кундуз ва кечқурун), «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ» (кеч соат 8 да).

Сўнгги қайтиш — «ИСКРА» (1 ва 2- залда), «СПУТНИК» (кундуз ва кечқурун), «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ» (кундуз соат 3 ярим, кеч 6 ярим ва 10 да), «ЎЗБЕКИСТОН 25 ЙИЛЛИГИ» (эрталаб 11, кундуз 3 ва кеч 7 да).

Цхнетилик Майя — НАВОИЙ номли (эрталаб соат 10, кундуз 1 ярим, 3-20 минутда), «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ» (эрталаб соат 10, кундуз 12, 2 ва кеч 5 да), «ЎЗБЕКИСТОН 25 ЙИЛЛИГИ» (кундуз ва кечқурун).

Тоғдан ёпирилган куч — НАВОИЙ номли (кеч соат 5 да ўзбек тилида).

ҲАЙВОН ХОМАШЁСИНИ ТАЙЁРЛАШ, САҚЛАШ, ҚАЙТА ИШЛАШ ВА ТАШИШДАГИ ВЕТЕРИНАРИЯ-САНИТАРИЯ НАЗОРАТИ ҲАҚИДА МЕҲНАТКАШЛАР ДЕПУТАТЛАРИ ТОШКЕНТ ШАҲАР СОВЕТИ ИЖРОИЯ КОМИТЕТИНИНГ

МАЖБУРИЙ ФАРМОЙИШИ

№ 2

1960 йил, 29 январь

1. Ҳайвон хомашёсини тайёрловчи, сақловчи, қайтадан ишловчи корхоналарнинг раҳбарлари бу хомашёни тайёрлаш, сақлаш ва қайта ишлаш устидан ветеринария-санитария назоратини таъминлашлари лозим.

Назорат иши шу корхоналарнинг ветеринария ходимлари томонидан амалга оширилиши зарур.

2. Мажбурий фармойишнинг 1-моддасини бузишда айбдор бўлган кишилар маъмурий тартибда 100 сўмгача штраф тўлайдилар (бу штраф район ижроия комитетлари ҳузуридаги маъмурий комиссиялар томонидан солинади), қонун билан кўрсатилган ҳолларда эса жиноий жавобгарликка тортиладилар.

3. Шу мажбурий фармойишнинг бажарилишини кузатиш шаҳар ветеринария-санитария станциясига юклансин.

4. Бу мажбурий фармойиш эълон қилинган кундан бошлаб 15 кундан кейин кучга киради ва Тошкент шаҳри территориясида икки йилга жорий бўлади.

Тошкент шаҳар Совети ижроия комитетининг раиси
Х. МАЪРУПОВ.
Тошкент шаҳар Совети ижроия комитетининг секретари
М. ҚОРАХОНОВ.

РЕДАКЦИЯ ВА НАШРИЁТ АДРЕСИ: Тошкент, «Правда Востока» кўчаси, № 26 РЕДАКЦИЯ БЎЛИМЛАРИНИНГ ТЕЛЕФОНЛАРИ: коммутатор — 26334 ва 33262 орқали Партия турмуши бўлими — 140, Пропаганда бўлими — 34808, 136. Совет қурилиши бўлими — 136. Адабиёт ва санъат бўлими — 29040, 135. Қишлоқ хўжалик бўлими — 29040.135. Саноат ва транспорт бўлими, маданият бўлими — 34048, 132. Хатлар бўлими — 34048, 156 Маҳаллий ахборот бўлими — 34048, 132. Секретариат — 29040, 50. Эълонлар бўлими — 28142.

Р.01606. «Қизил Ўзбекистон», «Правда Востока» ва «Ўзбекистони сурх» бирлашган нашриётининг босмахонаси. Нашр. А-1544.